

Методичний центр бібліотек закладів вищої освіти
Хмельницького обласного методичного об'єднання

Щорічне інформаційно-аналітичне видання

Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти

Випуск №6 (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО регіону за 2018 рік)

Видається за рішенням методичної ради
наукової бібліотеки

Хмельницького національного університету від 2014 року

м. Хмельницький 2019

ЗМІСТ

[Склад Хмельницького методичного об'єднання бібліотек ЗВО](#)

[Нове в роботі бібліотек](#)

[Бібліотечне обслуговування читачів](#)

[Просвітницька робота](#)

[Інформаційно-бібліографічна діяльність](#)

[Комплектування та облік фонду](#)

[Організація та збереження фонду](#)

[Система каталогів бібліотек](#)

[Науково-дослідна та науково-методична робота бібліотек. Підвищення кваліфікації](#)

[Впровадження комп'ютерних технологій](#)

Склад Хмельницького обласного методичного об'єднання бібліотек ВЗО:

1. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету (методичний центр) – в подальшому **НБХНУ** (I група за оплатою праці).
2. Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка (**БібліотекаКПНУ**) (IV група за оплатою праці).
3. Наукова бібліотека Подільського державного аграрно-технічного університету(**НБПДАТУ**) (III група за оплатою праці).
4. Бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (**ХГПА**) (IV група за оплатою праці).
5. Бібліотека Хмельницького університету управління і права (**Бібліотека ХУУП**) (IV група за оплатою праці).
6. Бібліотека Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (**ХКТЕІ**) (V група за оплатою праці).

Зростання вимог до бібліотеки університету сприяє реорганізації напряму її діяльності шляхом нарощування інформаційного потенціалу, збільшення електронного ресурсу та швидкого доступу до нього. Тому впродовж звітнього періоду всі бібліотеки об'єднання удосконалювали та запроваджували нові форми й методи роботи, брали активну участь в інформаційному забезпеченні навчального і науково-дослідного процесів навчальних закладів, трансформуючи весь комплекс послуг для якомога повнішого задоволення потреб різних категорій користувачів. Основну увагу, як і раніше, звертали на формування інформаційно-ресурсної бази бібліотек, удосконалення обслуговування користувачів, розкриття фондів засобами довідково-бібліографічного апарату, різноманітних наочних та просвітницьких форм, навчання читачів навикам пошуку та відбору інформації, сприяння всебічному розвитку особистості майбутнього спеціаліста.

Нове в роботі бібліотек

Бібліотека ХУУП

- Започатковано електронну бібліотеку Хмельницького університету управління та права.
- Розпочав роботу інформаційний центр Європейського Союзу (мета - поширення інформації про ЄС та євроінтеграційні процеси в Україні).

Бібліотека ХКТЕІ

- Створено сайт Бібліотеки ХКТЕІ. Впродовж року проводилося його інформаційне наповнення.
- Створено сторінки бібліотеки в соціальних мережах Інстаграм та Фейсбук, на які щодня подавалася нова інформація.
- Організовано театральну студію бібліотеки «Любителі прекрасного».
- Щотижня проводилися «Флешбуки» - презентації книг за спеціальностями навчального закладу.
- Започатковано нову форму рекламування нових надходжень в соціальних мережах та на сайті бібліотеки – «Книжкові натюрморти».

- У жовтні – листопаді 2018 року пройшла серія щотижневих бібліоквестів «Ніч у бібліотеці» з «кімнатою страху» для різних курсів та спеціальностей. Усього проведено 8 таких заходів.

Бібліотека ХГПА

- Працівники бібліотеки брали участь у VIII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Духовні витоки Поділля: Місцеве самоврядування в історії краю»

Бібліотека КПНУ

- До 100-річчя від дня заснування бібліотеки проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи (27-28 вересня 2018 року)
- До 100-річчя бібліотеки створено інформаційний реліз
- У читальному залі №1 розпочав працювати літературний гурток «Муза».
- Бібліотека отримала доступ до наукометричної бази «Scopus», а з листопада ще й до бази WoS.
- Виділено окреме приміщення для бібліотечного підрозділу на факультеті КСПП, проведено ремонт.
- Протягом року відвідувачі бібліотеки мали тестовий доступ до повнотекстової бази даних електронних документів «Polpred.com.».
- Вперше для викладачів університету проведено інформаційну годину «Академічна доброчесність», а на сайті бібліотеки розміщено віртуальну виставку «Література по академічній доброчесності».
- Фахівцями відділу електронних інформаційних ресурсів та читального залу електронної бібліотеки впроваджено новий вид підвищення кваліфікації – проведення он-лайн конференцій, семінарів, вебінарів тощо.
- Новим у просвітницькій роботі бібліотеки є віртуальна подорож «Провідні музеї України».
- Організовано святкову інсталяцію у рекреаційній зоні головного корпусу університету. З 19 грудня впродовж усіх новорічно-різдвяних свят діяла інсталяція «Новорічна феєрія», організована центральним абонементом бібліотеки у співпраці з факультетом української філології та журналістики, навчально-науковою лабораторією етнології. Увазі відвідувачів були представлені різдвяні атрибути: новорічні ялинки й сніговик з книг та паперу, тематична книжкова виставка, вертеп, новорічні санчата тощо.

НБ ПДАТУ

- Бібліотеку очолив Михайлик Артур Олександрович, кандидат історичних наук;
- Створено новий структурний підрозділ – відділ інформаційних технологій, консультування та комп'ютерного забезпечення;
- Участь у Диктанті національної єдності (7.11.2018 р.);
- Виготовлення і монтаж «сушок» (бібліотекар Л.В. Поночовна);
- Участь у виставці «Агро-Поділля 2018 р.» (м. Хмельницький);
- Впорядкування і прибирання могили Ю. Сіцинського. Встановлення інформаційної таблички на кладовищі;
- Перевірка студентських наукових робіт на плагіат за допомогою програмного забезпечення Unichesk згідно навчального плану;
- Оформлено власну сторінку в наукометричній базі «GoogleScholar»;
- Робота з періодичними виданнями університету;

- створення та запуск сайтів журналів на базі загальнодержавної технологічної платформи «Наукова періодика України», зокрема «Подільський вісник: Сільське господарство, Техніка, Економіка» (<http://pb.pdatu.edu.ua/>), «Економічний дискурс» (<http://ed.pdatu.edu.ua/>), «Професійно-прикладні дидактики» (<http://pad.pdatu.edu.ua/>);
- освоєння принципів роботи з CMS OpenJournalSystems;
- архівація минулих випусків журналів (за період з квітня по грудень 2018 року заархівовано 1731 стаття);
- підготовка та відправка поточних випусків журналів до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського;
- підготовка та завантаження поточних випусків журналів до наукометричної бази «IndexCopernicus»;
- підготовка до співпраці з авторами та рецензентами.

НБ ХНУ

1. Створено Бібліотечну раду.
2. Спільно з бібліотекою КПНУ ім.І.Огієнка проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи».
3. Наказом МОН України від 06.11.2018 року за №1213 ХНУ крім WebofScience (доступ з 2017 р.) вперше надано доступ до наукової платформи Scopus.
4. Укладено Договір про співробітництво у сфері інноваційної діяльності бібліотек з Національною академією Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького з метою забезпечення доступу до електронних наукових БД Scopus та WebofScience науковцям вишу.
5. Організовано перегляд серії вебінарів про ресурси платформи WebofScience Загалом – 20 переглядів.
6. Проведено екскурсії по книгозбірні для:
  - Бібліотекарів Люблінського політехнічного університету - Ганни Поморська-Ковальчук та Станіслави Петрик-Леонович (19 квітня).
  - Експертної групи ЄС у складі професора Віктора Клаберса (TheNetworkUniversity, Амстердам, Нідерланди) та професора Аудріуса Гаргасаса (AleksandrasStulginskisUniversity, Каунас, Литва) з надання консультацій щодо оформлення документації та організації заходів для проходження пілотної міжнародної акредитації освітньої програми підготовки магістрів з прикладної математики та освітньої програми підготовки магістрів з економічної кібернетики (10-11 квітня).
  - Членів експертної комісії ЄС відповідно до програми міжнародної пілотної акредитації освітніх професійних програм зі спеціальностей «Прикладна математика» та «Економічна кібернетика» у рамках виконання проекту QUAERE «Розроблення моделі системи внутрішнього забезпечення якості освіти для вищих навчальних закладів України» європейської програми ERASMUS+ (<http://quaere.khnu.km.ua/>). Учасниками проекту є: Міністерство освіти і науки України, Українська асоціація студентів, провідні університети України, Польщі, Нідерландів, Німеччини, Литви, Греції а також Німецьке незалежне агентство зовнішньої оцінки та акредитації (ASIIN) і Центральноєвропейська мережа агентств забезпечення якості (CEENQA). Метою проекту є розвиток реформування системи вищої освіти України шляхом впровадження кращої практики ЄС у забезпечення якості вищих навчальних закладів на основі стандартів та керівних принципів ENQA (5-6 червня).

7. Працівники бібліотеки (16 осіб) пройшли курси підвищення кваліфікації з невідкладної до медичної допомоги (25.05 – 4.07.2018 р.)
8. Всі працівники бібліотеки пройшли підвищення кваліфікації за допомогою електронних навчальних курсів для бібліотекарів, створених в рамках програми «Бібліоміст» та отримали сертифікати.
9. З метою підвищення якості навчання, покращення координації між бібліотекою, кафедрами та деканатами з жовтня поточного року 6-ох працівників бібліотеки залучено до інспектування модульного середовища університету.
10. БД «Науковці Хмельниччини» оснащено додатковими пошуковими елементами. Відтепер пошук можна проводити за прізвищем та галуззю знань.
11. Створено нові рубрики сайту:
  - Наукові конференції Хмельницького національного університету;
  - Автореферати дисертацій, захищених в Хмельницькому національному університеті
  - Бібліотечна Рада
  - Біобібліографія працівників НБ ХНУ
12. Розпочата робота зі створення нового сайту бібліотеки, адаптованого до мобільних пристроїв.
13. Участь бібліотеки в анкетних опитуваннях:
  - НБ ім. М. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка щодо можливості ефективного навчання фахівців бібліотек впродовж життя «Як бібліотекарі університетських бібліотек впродовж життя навчаються»
  - НБ ім. М. Максимовича КНУ ім.Т. Шевченка щодо запровадження для класифікації документів системи УДК у бібліотеці (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів від 22 березня 2017 р. № 177)
14. Колектив НБ ХНУ та директора бібліотеки нагороджено:
  - Грамотою Хмельницького національного університету за заснування, організацію і проведення культурно-просвітницького проекту «Фестиваль патріотичного Українського Слова», присвяченого Дню Українського козацтва, в рамках відзначення 56-ої річниці з дня заснування Хмельницького національного університету;
  - Подякою Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Т.Г. Шевченка за внесок у справу Українського національного відродження, розвиток української культури, самовіддану працю на теренах духовного утвердження рідного слова, просвітницьку та виховну роботу серед молоді міста і області та з нагоди 150-річчя з часу створення Товариства «Просвіта».
15. В рамках заходів з підвищення кваліфікації проведено конкурс на кращий буктрейлер. Створено два роліки.

Видавнича діяльність:

1. Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти [Електронний ресурс] : щоріч. інформ.-аналіт. вид. / Метод. центр б-к вищ. закл. освіти Хмельниц. обл. метод. об-ня ; уклад. О. О. Мацей. – Хмельницький, 2018. – Вип. 5 : За матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО регіону за 2017 рік. – Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/about_library/metodob/vypusk5_2017/vyp_5_2017.pdf. – Назва з екрана.
2. Звіт про роботу наукової бібліотеки Хмельницького національного університету за 2017 рік. – Хмельницький, 2018. – 104 с.
3. Звіт про роботу Хмельницького обласного методичного об'єднання бібліотек державних вищих навчальних закладів за 2017 рік. – Хмельницький, 2018. – 46 с.

4. План роботи наукової бібліотеки Хмельницького національного університету на 2018 рік. – Хмельницький, 2018. – 25 с.
5. Публікації викладачів університету за 2016 рік [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / уклад. О. М. Бичко та [ін.] – Текст. дані. – Хмельницький, 2018. – Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/inf_res/bibliogr/dor/2016.htm. – Назва з екрану.
6. Результати соціологічних досліджень, проведених науковою бібліотекою ХНУ у 2006-2017 роках. – Хмельницький, 2017. – 101 с.

Просвітницька робота. Запроваджено нові форми та заходи

- Спільно з кафедрою української філології та студентським літературним театром «Глорія»:
  - Театралізована вистава «Диригент кохання і ... любові» (до 204-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка)
  - Фестиваль патріотичного Українського Слова: до дня Українського козацтва в рамках відзначення 56-ої річниці від дня заснування Хмельницького національного університету
  - Літературний флешмоб «Герої не вмирають...» (до Дня Гідності та Свободи)
- Урок історичної правди «Нема любові понад ту, що окропила кров'ю Крути...» (до 100 - річчя бою під Крутами) – в рамках відзначення 100-річчя Української революції 1917-1921 рр.
- Презентація книги «У вогняному кільці. Оборона Луганського аеропорту» Година духовності «Василь Стус: «За мною стояла Україна...» (6 січня — 80 років від дня народження (1938-1985), українського поета, перекладача, патріота України
- Мовознавча полеміка «Інтернет і книга» (До Всесвітнього дня книги та авторського права.

Бібліотечне обслуговування читачів

Усі бібліотеки впродовж звітнього року виконували послідовну різнобічну роботу щодо підвищення ефективності бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування студентів, науково-педагогічних працівників, інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та науково-дослідної роботи. Книгозбірні працювали в контакті зі структурними підрозділами навчальних закладів, використовували традиційні форми інформаційно-масової роботи: перегляди літератури, склали рекомендовані списки за темами занять, дипломних, курсових робіт. Основними завданнями працівників бібліотек ЗВО у звітньому році були:

- забезпечення навчального процесу науковою, навчальною та методичною літературою, оперативне та повне інформування про нові надходження до фондів бібліотек;
- підвищення якості та оперативності обслуговування користувачів шляхом автоматизації процесів обслуговування та пошуку інформації;
- виховання культури читання та навчання користувачів основам інформаційної культури;
- розвиток віртуальних послуг користувачам;
- сприяння розвитку національної вищої школи.

У бібліотеках об'єднання виявлено зниження традиційних основних статистичних показників обслуговування. Виключення становлять книгозбірні, які активно створюють та використовують електронні ресурси – бібліотеки ХНУ та КПНУ, кількість читачів у яких зменшилася, але показники відвідувань та видачі документів збільшилися. Значно активізувала свою діяльність у напрямку роботи з електронними ресурсами і бібліотека

ПДАТУ, показники якої почали зростати.

За єдиним обліком загальний показник кількості читачів зменшився у порівнянні з 2017 роком на 6,53 %. Це зумовлено зменшенням кількості студентів у навчальних закладах та нових надходжень, а також активним використанням студентами інтернет-ресурсів та технічних засобів копіювання. Незважаючи на зменшення кількості читачів, показник відвідувань у порівнянні з минулим роком зріс на 133749 (11%), в основному за рахунок збільшення кількості звернень до електронних ресурсів: веб-сайту – 24%, репозитаріїв – 31%. На загальну кількість вплинули показники використання електронних ресурсів користувачами бібліотек ХНУ та КПНУ.

Збільшилася на 5,5 % і кількість виданих документів за рахунок використання електронних ресурсів і становить 2054342. Показник традиційної видачі документів знову зменшився і становить 64 % до загального показника виданих документів (2017 – 72,9%). У звітному році видано на 20,2 % менше періодичних видань через зменшення на 11,4 % надходжень періодики до бібліотек. Використання мережевих локальних документів збільшилося на 31,7 % , переважно, за рахунок користувачів бібліотек ХНУ та КПНУ.

Бібліотека ХГПА

Гуманітарно-педагогічна академія є навчальним закладом, що діє в межах ступеневої освіти. Відповідно, завданням бібліотеки є інформаційне забезпечення навчального процесу на:

- 1-4 курсах (шкільна програма та програма педагогічного коледжу);
- 5-6 курсах (програма академії);
- 7-8 курсах (програма магістратури та менеджменту в освіті);
- післядипломна освіта за спеціальністю (англійська мова та література, німецька мова та література).

Обслуговування проводилось на абонементі, трьох читальних залах та в 12 кабінетах освітніх дисциплін лаборантами, згідно з графіком роботи кабінетів.

З метою забезпечення практичних занять навчально-методичною літературою у бібліотеці виділено окремий фонд, де зберігаються та видаються підручники.

Для реєстрації читачів та книговидачі використовуються стандартний та електронний формуляри читача.

За звітний період кількість читачів за єдиним обліком зменшилася на 7,8%. Але кількість обслугованих всіма структурними підрозділами збільшилася на 1,1 %. Показник відвідування бібліотеки зменшився на 6,9% у порівнянні з минулим роком і становить 68572 відвідувань. Кількість видачі творів друку зменшилася на 10,7 %.

НБ ХУУП

У 2018 році кількість читачів за єдиним обліком збільшилася на 77 осіб, і становить 1773 користувачів. Показник кількості обслугованих читачів також збільшився в порівнянні з минулим роком на 155 та становить -3543 читачі. Зменшилися показники: відвідувань книгозбірні на 23,4%, а книговидачна 15,7%.

До послуг читачів у читальному залі 7 назв газет та 78 назв журналів.

Традиційно з метою повного задоволення запитів користувачів вивчались їхні інформаційні потреби шляхом проведення бесід, аналізів читання, складу та використання бібліотечного фонду.

Працівниками відділу абонементу здійснено комплекс заходів з підготовки масової видачі навчальної літератури. На початку кожного семестру студентам денної та заочної форм навчання видавалися комплекти підручників згідно з графіком видачі літератури. Під час розподілу та видачі комплектів підручників використовувались навчальні плани,

проводились консультації з викладачами навчального закладу.

На початку вересня працівниками читального залу проведено для першокурсників бібліотечні уроки та екскурсії на яких розповідали про якісний та кількісний фонд бібліотеки, її можливості, правила користування читальним залом, ЕК, послуги, які надає бібліотека, а також історичну пам'ятку міста Хмельницького – будинок, в якому розташована бібліотека.

В читальному залі експонувалися виставки нових надходжень, а також тематичні виставки на допомогу навчальному процесу.

Бібліотеку включено до обхідного листка студентів, викладачів та співробітників, що дало змогу значно скоротити кількість читацької заборгованості.

В бібліотеці діє система нічного абонементу. Така послуга є безкоштовною.

Нова література зосереджена, в основному, у читальному залі.

Бібліотека продовжувала видачу літератури в автоматизованому режимі, все ще застосовуючи гібридну технологію обслуговування, тобто облік здійснювався традиційними формами і через комп'ютер.

Бібліотека ХКТЕІ

Диференційне обслуговування користувачів усіх категорій протягом року проводилося на абонементі та 3-х читальних залах.

Масова видача навчальної літератури здійснювалась згідно з графіком видачі підручників. У вересні для першокурсників проведені бібліотечні уроки, на яких студентів поінформовано щодо правил користування бібліотекою та послуг, які надає книгозбірня, організовано екскурсії по бібліотеці. На окремі заняття готувались та видавались комплекти підручників. Обслуговування читачів здійснювалось в автоматизованому режимі за електронною читацькою карткою. Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком склала 1775, а це на 5,9 % менше, ніж минулого року. Кількість відвідувань зменшилася на 49,1% і становить 25865.

Бібліотека КІНУ

Забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотеки здійснювалося 4 загально-бібліотечними відділами: інформаційно-бібліографічним, відділом комплектування та наукової обробки документів, відділом електронних інформаційних ресурсів і відділом абонементів та читальних залів, який складається з 4 абонементів та 8 читальних залів. На кожному територіально віддаленому факультеті університету працюють бібліотечні підрозділи, у яких зосереджено галузеву літературу, підбрану у відповідності до навчальних планів і напрямів підготовки здобувачів вищої освіти.

Продовжувалась реєстрація відвідувачів в єдиній електронній базі даних «Читачі». Протягом року зареєстровано 4665 користувачів, з них 4069 студентів. Користувачам виготовлено ламіновані читацькі квитки зі штрих-кодovими етикетками. Структурними підрозділами бібліотеки обслуговано 12211 (на 7,5% менше, ніж торік) користувачів, яким видано 194516 документів (в тому числі 3796 рідкісних та цінних, 23000 мережних локальних документів). Користувачі відвідали бібліотеку 150013 разів, в тому числі масові заходи – 3229, web-сайт бібліотеки – 33467, інституційний репозитарій – 70896.

У 9 бібліотечних підрозділах (фізико-математичного, педагогічного, економічного факультетів, історичного, мистецької літератури, читальні зали №1 та №2, інформаційно-бібліографічний відділ та відділ рідкісних видань) обслуговування проводиться в автоматизованому режимі.

Значна увага приділялась обслуговуванню студентів I курсу, які одержували підручники традиційним груповим методом. При реєстрації нового читача обов'язково проводилось ознайомлення з правилами користування бібліотекою та бесіда про

структуру й інформаційний ресурс бібліотеки. Графіки видачі підручників узгоджувались з деканатами. Видача комплектів здійснювалася відповідно до графіку, що сприяло оперативному забезпеченню студентів необхідною літературою.

З метою збереження та впорядкування бібліотечного фонду проводились бесіди з користувачами про правила користування бібліотекою, виявлялися боржники, здійснювалася заміна загубленої літератури.

Важливою складовою роботи абонементів та читальних залів була виставкова діяльність, бібліографічні огляди, проведення Днів кафедр.

У минулому році (так як і у попередніх трьох роках) через брак коштів не працював міжбібліотечний абонемент. Впродовж року не було ні отримано, ні надіслано жодного документу.

НБ ПДАТУ

Обслуговування читачів у бібліотеці здійснювалось на:

1. Абонементі наукової літератури.
2. Абонементі навчальної літератури.
3. Абонементі художньої літератури.
4. Читальному залі спеціальної літератури.
5. Читальному залі суспільних наук.

Для якісного обслуговування читачів у книгозбірні широко застосовувався відкритий доступ до книжкових фондів, проводилась систематична, послідовна робота зі студентами, вивчалися плани занять, теми рефератів, курсових, дипломних робіт. При записі у книгозбірню працівники абонементів знайомили студентів з «Правилами користування бібліотекою», наголошували про матеріальну відповідальність за втрачені та пошкоджені книги.

Працівники бібліотеки, застосовуючи індивідуальні та групові методи роботи з користувачами, надаючи їм потрібну інформацію, рекомендували нову літературу, а також періодику, яка була основним джерелом з багатьох питань історії, філософії, економіки, педагогіки, менеджменту, маркетингу, нових технологій виробництва.

В читальних залах та на абонементах експонувались тематичні виставки на допомогу навчальному процесу, до загально-університетських заходів:

- V міжнародної наукової конференції студентської та учнівської молоді «Стан та перспективи виробництва, переробки і використання продукції»;
- Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Наука. Молодь. Земля. Сталий розвиток»
- Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Інформаційне суспільство: проблеми формування і розвитку в сучасних умовах»
- Міжнародної науково-практичної конференції «Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції»
- II Міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти»
- Всеукраїнської науково-практичної конференції «Культурні основи суспільства»
- Міжнародної науково-практичної конференції «Політичні репресії 1937-1938 рр.: історичне, правове та етичне осмислення».

Традиційно на початку навчального року в бібліотеці проводилася декада першокурсника. В рамках декади організовано:

1. Книжкові виставки:
  - «Випускники ПДАТУ – твої викладачі-наставники»;
  - Виставка-порада «Підручник – твій перший помічник в навчанні»;

- «Бібліотека ПДАТУ – твій дороговказ у світ знань»;
  - «Як самостійно готуватися до занять»;
  - «Тобі першокурснику: твоя професія аграрій»;
  - «Підручник – основа теоретичних знань».
  - «Бібліографія на допомогу студентам».
2. Уроки-екскурсії та бесіди-знайомства «Стань активним користувачем книжкових скарбів», на яких першокурсників ознайомили зі структурою бібліотеки, правилами користування довідково-бібліографічним апаратом та книжковим фондом (усього 16 заходів).
3. Години бібліографічної грамотності, бесіди:
- «Роль книги і читання в житті людини»,
  - «Бібліотека та інформаційна культура читача»,
  - «Вчимося працювати з книгою».

Проводилась робота з ліквідації читацької заборгованості.

Кількість читачів за єдиною реєстрацією становить 4110 (на рівні минулого року), кількість користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами, збільшилася на 80 в порівнянні з минулорічними показниками і становить 16080. На 2,6% зменшилася кількість відвідувань, показник видачі документів зменшився в порівнянні з минулим роком на 3,38%. Причиною зменшення книговидачі є обмежене комплектування новими документами сільськогосподарського спрямування.

Як методичний центр об'єднання сільськогосподарських бібліотек області, бібліотека обслуговувала користувачів коледжу ПДАТУ, Новоушицького коледжу ПДАТУ, Шепетівського коледжу ПДАТУ та Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. Користувачі цих підрозділів є активними читачами головної бібліотеки.

МБА працював в межах міста і області. Його послугами користувались викладачі, аспіранти, спеціалісти с/г, усього – 3 абонента, для них замовлено та отримано 6 документів з різних бібліотек, надіслано 10 видань в книгозбірні інших навчальних закладів.

НБ ХНУ

Бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів проводилося працівниками 5-ти структурних підрозділів: ВО, ІБВ, НМВ, ВКНОД, ВІТКЗ; в 5-ти читальних залах і на 3-х абонементях; у залі каталогів та електронної інформації, а також на 8-микафедральних абонементях¹; Web-сайті книгозбірні через віртуальну систему обслуговування.

На всіх традиційних пунктах обслуговування бібліотеки перереєстрація читачів, облік видачі документів та масових заходів здійснювалися в автоматизованому режимі на основі програмного продукту «УФД. Бібліотека». Звичним методом обліковувалися показники роботи кафедральних абонементів.

Облік показників віртуальної системи обслуговування здійснювався через лічильники сторінок Web-сайту бібліотеки, інституційного репозитарію - через лічильники програмного продукту DSpace та за допомогою власного програмного продукту «Статистика використання репозитарію».

У 2018 році зменшилися показники традиційної системи обслуговування користувачів у зв'язку зі зменшенням кількості студентів; розвитком електронних ресурсів університету, а також дистанційною формою навчання у зимовий період.

¹На вимогу бухгалтерії назва пунктів видачі літератури на кафедрах - «кафедральні бібліотеки» замінена на назву «кафедральні абонементи»

Кількість користувачів бібліотеки за єдиним обліком зменшилася на 14,36 % порівняно з попереднім роком та становить 4964. Відповідно зменшилася (на 4,7%) кількість фактично обслужених, яка складає 20426 користувачів. Користувачі ЕБ складають 21,71 % до фактично обслужених. Найбільшу кількість читачів обслуговано на абонементних ВО — 33,56 % від загального показника, де й найбільше навантаження по читачах – 1413,4, яке порівняно з минулим роком майже не змінилося.

Кількість відвідувань збільшилася в порівнянні з минулим роком на 28,2 % і становить 783783, з них 90,9 % користувалися електронними ресурсами бібліотеки. Серед підрозділів найбільший показник відвідувань на абонементних ВО – 39,14 %. Середньоденне відвідування бібліотеки дорівнює 251,82, електронної бібліотеки – 35,71, а Web-сайту книгозбірні — 2508.

Показник видачі традиційних та електронних документів складає 947486 прим., що на 23,2% більше від попереднього року. Загальна кількість завантажених електронних документів за рік – 731304, що становить 77,2 % від загальної видачі. Найбільший відсоток до загальної видачі документів становить навчальна література – 46,1%.

Серед структурних підрозділів найбільший показник видачі документів у читальних залах – 55,6 % до загальної кількості традиційно виданих документів, відповідно тут і найбільше навантаження з видачі документів – 30052,5. Середньоденна книговидача по бібліотеці складає 761,2 документа.

Показник кількості користувачів ЕБ у звітному році складає 4436; відвідувань — 14672; кількості завантажених документів - 101902.

За звітний період з БД «Інституційний репозитарій» завантажено 629402 документ, що у 1,5 рази більше, ніж минулого року.

До послуг МБА у звітному році звернулися 12 абонентів. Для них отримано з інших бібліотек 24 документи, у тому числі 105 сторінок електронних копій. Видано іншим бібліотекам 2 документа. Інформація про службу міжбібліотечного абонемента та електронної доставки документів надавалася під час проведення масових інформаційних заходів (День кафедри, День магістра, День аспіранта тощо) та занять зі студентами з основ інформаційної культури.

Традиційно для студентів 1-го курсу проведено «Місячник першокурсника», протягом студенти першого курсу отримали читацьку картку та комплект підручників, прослухали бесіду про структуру, інформаційні ресурси, правила користування бібліотекою й культуру читання.

Сектором обліку читачів здійснено редагування в БД «Читачі» згідно зі списками студентів 1-го курсу, зареєстровано 620 користувачів. Загалом сектором обліку читачів за рік зареєстровано 700 користувачів та виготовлено відповідну кількість читацьких карток.

Під час обслуговування студентів 1-х курсів денної форми навчання застосовувався груповий метод видачі підручників; 2-3-х курсів — гібридна технологія видачі підручників (груповим методом та індивідуально); студенти стаціонару 4-5-х курсів та студенти-заочники 2-6-х курсів обслуговувалися індивідуально.

У читальних залах та на абонементних експонувалися виставки нових надходжень, а також тематичні виставки на допомогу навчальному процесу, серед них:

- Вам, першокурсники!
- Така професія — студент
- Досягнення науковців Хмельницького національного університету
- Мова моєї країни (виставка словників з української мови)
- Джерела вивчення історії України
- Риторика – погляд в майбутнє.

- Сучасна українська ділова мова.
- Технологічні процеси виробництва взуття
- Безпечна праця – вимога часу

Сприяють формуванню позитивного іміджу бібліотеки та університету виїзні книжково-ілюстративні виставки, які містять не тільки книги, а й патенти, звіти з НДР, світлини і являють собою єдиний комплекс, об'єднаний загальною темою. Упродовж року було підготовлено 6 виїзних книжково-ілюстративних виставок, які експонувалися на 7 заходах:

- «Досягнення науковців Хмельницького національного університету»:
  - до XXXXVI науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу;
  - до зустрічі президента України зі студентами та професорсько-викладацьким складом ХНУ
- «Наукові праці викладачів університету»: до проведення обласного освітнього форуму «Нова українська школа: змінимо освіту – змінимо Україну»
- «Хмельницький національний університет : шлях до визнання»: до Дня зустрічі випускників
- Хмельницький національний університет : через минуле у майбутнє»: до святкування Дня університету
- Наукові праці викладачів кафедри МАЕЕС»: до 50-річчя кафедри
- Видання викладачів кафедри теорії і методики фізичного виховання і спорту»: до 50-річчя кафедри.

Просвітницька робота

Про підвищення фахового та загальнокультурного рівня випускників вищої школи наголошується у законах України «Про вищу освіту» та Національній доктрині розвитку освіти.

Колективи бібліотек об'єднання перебували у постійному творчому пошуку, видозмінювали існуючі стандартні форми і методи роботи, намагалися зацікавити студентів, викликати в них живий інтерес до запропонованої теми та, як наслідок, бажання брати участь в масових заходах бібліотеки. Водночас у бібліотеках накопичено чималий досвід проведення просвітницьких заходів для студентства у контакті з професорсько-викладацьким складом факультетів та відділами виховної роботи навчальних закладів. Це перш за все форми, спрямовані на популяризацію кращих зразків вітчизняної культури, духовне відродження нації, виховання національно-свідомого та соціально-активного громадянина демократичної правової держави. Для студентів проводилися зустрічі з відомими людьми, правознавчі години, вечори, огляди, прем'єри книги, читацькі конференції, години поезії сучасних поетів.

Загалом у бібліотеках об'єднання відбулося 172 масових заходів (на 13 більше, ніж у минулому році), організовано 469 тематичних виставок, на яких експонувалися 19840 документів.

Бібліотека ХГПА

Організовано 74 тематичні виставки та відкритих переглядів літератури, на яких експонувалося 2492 видань. Впродовж року біля книжкових виставок проводились бесіди-огляди літератури.

Працівники бібліотеки готували розгорнуті виставки для:

- VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції «Духовні витoki Поділля: Місцеве самоврядування в історії краю»
- Студентської читацької конференції за книгою В.О. Сухомлинського «Як виховати справжню людину»
- Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тринадцяті педагогічні читання пам'яті М.М.Дарманського».

За рік підготовлено та проведено 21 масовий захід. Серед них:

- літературний лекторій «Феномен Василя Стуса» (до 80-річчя з дня народження)
- літературно-мистецьке свято «О слово рідне, мова рідна»
- літературно-музична композиція «Скарби безсмертного Кобзаря»
- поетичний вернісаж «На струнах слова чарівного» (до Всесвітнього дня поезії)
- презентації:
  - 12-го альманаху «Медобори» Хмельницького обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгресу літераторів України»
  - першого випуску Хмельницького літературно-публіцистичного альманаху «Слово єднає»
  - 1-го і 2-го випусків альманаху «Південний Буг»
- урок-реквієм «Чорнобильський гіркий полин»
- творча зустріч студентів з подільською поетесою Раїсою Біберіною-Тимчук
- зустріч студентів факультету початкової освіти та філології з відомим в Україні письменником, членом Національної спілки письменників України, який нагороджений медаллю «Почесна відзнака» – Сергіємком Анатолієм Євгеновичем
- зустріч студентів з відомим українським письменником, сценаристом, журналістом Андрієм Кокотюхою.

НБ ХУУП

Упродовж року бібліотека провела 5 масових заходів:

- Літературний вечір до Дня народження Тараса Шевченка Тарас Шевченко на Поділлі».
- Літературно-музична композиція до Всесвітнього дня поезії «Поезія – це завжди неповторність, якийсь безсмертний дотик до душі...».
- Бібліотечний урок «Бібліотека – інформаційний центр університету».
- Історичний екскурс до Дня міста Хмельницького «Мій рідний край – моє Поділля. Історія краю».
- Вечір-реквієм до 85-х роковин пам'яті жертв голодомору «Чорна сповідь моєї Вітчизни».

Щоквартально в бібліотеці проводилися засідання клубу поезії «Поезія — це завжди неповторність».

За рік оформлено 32 тематичні виставки. Усі підготовлені виставки представлені у віртуальному варіанті та розміщені на веб-сторінці бібліотеки. Загалом на виставках експонувались 976 документів.

Бібліотека ХКТЕІ

Упродовж року бібліотека експонувала 40 тематичних виставок до ювілейних дат відомих науковців, письменників, педагогів, діячів культури; дня народження Т.Г. Шевченка, Міжнародного дня рідної мови, Конституції України, Всесвітнього дня Землі, дня Соборності України, Всесвітнього дня боротьби з тютюнопалінням, Міжнародного дня боротьби зі зловживанням наркотиками, Чорнобильської трагедії, Дня незалежності України, Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв голодомору тощо.

Зі студентами проведено 17 масових заходів, серед них:

- вистава «Шевченко і його хрещена доня»,
- п'єса-імпреза «Боги на Олімпі»,
- захід-реквієм «Скорботна свіча пам'яті святої...»,
- літературно-музичний вечір «Рідна мова моя, поетична й пісенна»,
- година-реквієм «Згадаймо юність, що горіла в Крутах»,
- бесіда-діалог «Молодь та освіта в умовах європейської інтеграції»,
- урок державності «Ти будеш жити, Україно, країна щастя і добра»,
- диспут-роздум «Говорити українською – це модно».

Бібліотека КІНУ

Працівники бібліотеки приділяли увагу не лише інформаційному напрямку роботи, а й виховному, формуючи світогляд студента, його художній смак, культуру, громадську свідомість та різнобічні інтереси.

Загальноуніверситетського значення набуло:

- ✓ відзначення 100-річчя від дня заснування університету та бібліотеки. Проведено:
  - 9 комплексних інформаційних заходів;
  - 33 тематичні виставки (13 традиційних, 8 постійних, 12 віртуальних);
- ✓ відзначення Дня рідної мови
  - літературно-музичний вечір «Прилинь душею до перлин рідної мови»
  - книжкові виставки:
    - Рідна мова моя, поетична й пісенна
    - О, рідне слово, хто без тебе я?...
    - З рідним словом міцніше держава
  - бібліографічний огляд «Тільки з мовою ми є народом»
  - культурологічно-мовний екскурс «Найперше біло Слово...»
  - літературна кав'ярня «Яке прекрасне рідне слово! Воно не світ, а всі світи!»
- ✓ відзначення Дня соборності України. Презентовано виставки:
  - Україна соборна, єдина
  - День Соборності України
  - 22 січня - День соборності України.
- ✓ вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні. Організовано:
  - цикл тематичних виставок-експозицій:
    - Пам'ятаймо Героїв Небесної Сотні
    - Героям Небесної Сотні
    - Пам'ятаймо Героїв Небесної Сотні
    - Героям Небесної Сотні присвячується
    - Герої не вмирають
    - Пам'яті Героїв Небесної Сотні
- ✓ проведення заходів, присвячених ювілеям науково-педагогічних працівників університету:
  - круглий стіл до 95-річчя від дня народження П.І. Свідера
  - презентація монографій:
    - Бахмат Н.В. «Педагогічна підготовка вчителів початкової школи: інноваційні підходи в умовах хмаро орієнтованого середовища»
    - Демчик К.І. «Художнє виховання старших дошкільників засобами живопису: формування ціннісного ставлення»
    - Федькова О.М. «Українська соціал-демократична спілка на початку ХХ ст.: у пошуках ідейно-політичної ідентичності»

- Комарніцького О.Б. «Студенти-педагоги у модернізації вищої освіти Радянської України у 1920–1930-х рр.»
  - Хоптяра Ю.А. «Кафедра архівознавства, спеціальних історичних та правознавчих дисциплін К-ПНУ імені Івана Огієнка: становлення, здобутки, перспективи (30-ті рр. ХХ – початок ХХІ ст.)»
- ✓ вшанування пам'яті жертв Голодомору. Проведено:
- бібліографічний огляд:
    - «Україна пам'ятає – світ визнає!»
  - Вечір-реквієм «Голодомор 1932-1933 років на Україні»
  - Вечір пам'яті «Не погаси пам'яті вогонь»
  - книжкові виставки:
    - Голодомор в Україні – злочин проти народу
    - Запалимо свічку пам'яті
    - Голодомор – геноцид українського народу

Вагомою була участь бібліотечних працівників у загальноуніверситетських наукових форумах, Міжнародних наукових конференціях, які супроводжувались книжковими виставками.

Бібліотека університету співпрацювала та взаємодіяла з бібліотеками інших систем та відомств, організовувала цикли книжкових виставок, бібліографічних оглядів, усних журналів, літературних вечорів, проводила Дні інформації, Дні фахівця, День краєзнавства.

За рік бібліотекою експоновано 192 тематичні виставки (презентовано 4891 документів), в тому числі – 34 віртуальні (експоновано документів – 567) та 18 постійних, на кожен з яких оформлено паспорти, проведено 28 масових заходів, які відвідало 3229 користувачі та створено 46 бібліографічних оглядів (під час проведення масових заходів, переглядів книжкових виставок та експоновано на сайті).

НБ ЦДАТУ

Працівники бібліотеки підтримували контакти з викладачами вишу, науковцями інших навчальних закладів міста, міськими осередками національних творчих спілок, музеями, культурними установами, громадськими організаціями міста. На допомогу навчальному і виховному процесам у бібліотеці було оформлено 50 книжкових виставок. Особливої уваги заслуговують виставки, спрямовані на підтримку та розвиток читання студентської молоді. Кілька років поспіль експонується виставка одного жанру «Фантастика і час».

У виставковій роботі бібліотеки варто відмітити різноманітність видів експонованих виставок. Це: книжково-предметні, банерні виставки, виставки-перегляди, айстопер-фотоколаж, виставка-колаж, виставка-інсталяція, фотовиставка-колаж, виставка-репортаж, виставка-огляд, виставка-екскурсія, книжкові експозиції, виставки-роздуми, фото-виставки, ретро-виставки, виставка за читацьким формуляром.

До державних національних свят проведено 4 години інформаційних повідомлень та 16 бібліографічних оглядів і переглядів літератури.

Серед 60-ти масових заходів бібліотеки:

- Поетично-літературне свято «Стояла я і слухала весну», присвячене 147-річчю від дня народження Лесі Українки.
- Літературний марафон «Дзвенять кобзареві струни».
- Зустріч з учасниками Всеукраїнського літературного фестивалю «Зернослово».
- Інформаційний брифінг «Аграрна наука краю» (до Всесвітнього дня книги та

- авторського права).
- Творча зустріч з керівником громадської організації «Творче об'єднання письменників та художників «Кам'яний острів»» Тетяною Сметанюк.
- Година права «Головний оберіг української державності».
- Зустріч трьох поколінь «Вклоняємось безсмертному подвигу» (нагоди Дня пам'яті та примирення).
- Культурно-освітній захід «Кам'янець-Подільський – тимчасова столиця УНР (червень-листопад 1919р.)».
- Круглий стіл:
  - «Роз'яснення норм Конституції України»;
  - «Використання педагогічних ідей В.О. Сухомлинського в практиці роботи закладів професійно-технічної та вищої освіти»;
  - «Перша світова війна і Україна: до 100-річчя закінчення збройного конфлікту»
- «Свято бібліотеки ПДАТУ», захід, присвячений Всеукраїнському дню бібліотек.
- «Естафета поколінь». Зустріч з ветеранами наукової бібліотеки ПДАТУ, присвячена Дню працівника освіти України.
- Творча зустріч з Г.П. Щипківським – сучасним українським письменником.
- Зустріч представників українських громадських організацій, що діють у Кам'янці-Подільському зі студентами «Громадський рух у Кам'янці-Подільському».
- Літературна мозаїка «Українська літературна класика – дар високих душ».
- «Вклонімося Герою», захід до вшанування Дня ліквідатора аварії на ЧАЕС
- Бесіди:
  - «Еколог – професія майбутнього»
  - «І оживе дух козацький»
  - «Україна – Європа - Світ»
  - «З родини йде життя людини»

Спільно з кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін створено клуб історичної книги «Артефакт», який об'єднує істориків, бібліотекарів, студентів, людей, які цікавляться історією держави, історією рідного краю. Проведено засідання:

1. «Нескорена Україна у Другій світовій війні»
2. «Ціна чужої війни»
3. «Великий січень: 100-річчя бою під Крутами»

Активно працював бібліотечний літературний клуб «Ліра», який знайомив студентську молодь із талановитими, цікавими людьми, визначними особистостями Поділля та їхніми творчими здобутками. Проведено:

- Поетичний вечір «В словах є кров. Вони живуть, слова» - 80-річчя українського поета героїчної долі Василя Стуса
- Літературні «делікатеси» від сучасних українських письменників та видавництва
- «Книжковий вінегрет» «Тяжіння слова» - творчість Василя Земляка, Еріха Марії Ремарк, Франца Кафки
- ювілейна мозаїка «Українська літературна класика – дар високих душ» (Іван Нечуй-Левицький, Ольга Кобилянська, Григорій Квітка-Основ'яненко)
- Дегустація поетичних шедеврів «Поезія – це коли душа пошепки кричить між рядками» (Олександр Олесь, Євген Плужник).

Масові заходи бібліотеки висвітлювались у міських газетах «Кам'янецький-Подільський вісник», «Подільнин».

НБ ХНУ

Просвітницькі заходи для студентської молоді проводилися в рамках проектів: національно-патріотичного виховання «Ти - одна й неподільна, Україно моя вільна», просвітницького проекту «Читання книги та її популяризація в науковій бібліотеці Хмельницького національного університету», а в «Клубі цікавих зустрічей» відбувалися спілкування з письменниками та поетами, краєзнавцями, громадськими діячами.

У рамках Міжнародного літературно-мистецького Шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій» наукова бібліотека спільно зі студентським літературним театром «Глорія» організували і провели низку різнопланових просвітницьких заходів:

- 9 березня вдруге організовано міському сквері біля пам'ятника Великому Кобзарю філологічний флешмоб «Свою Україну любіть!».
- 14 березня з метою національно-патріотичного виховання учнівської молоді та профорієнтації за сприяння і підтримки Хмельницької міської ради, заступника міського голови Г. Л. Мельник у Хмельницькому палаці творчості дітей та юнацтва відбулася прем'єра Шевченківської вистави «Диригент Кохання і... Любові» студентського літературного театру «Глорія».
- 15 березня у літературній вітальні університетської книгозбірні відбулось святкове засідання літературного клубу «Роса» «У вінок Кобзареві».

Напередодні Всесвітнього дня поезії у «Клубі цікавих зустрічей» відбувся поетичний вернісаж «Музика слів, водоспад почуттів».

До 100-річчя подвигу Героїв Крут для студентської молоді проводився урок історичної правди «Нема любови понад ту, що окропила кров'ю Крути».

До Всесвітнього дня книги та авторського права в літературній вітальні тричі для студентів факультету міжнародних відносин проводилися години цікавих повідомлень «Словники – інструмент пізнання світу». На книжковій виставці «Парад українських словників» експонувалися видання з фондів наукової бібліотеки.

Інтернет чи книга? Книга чи Інтернет? Що ж заслуговує на більшу увагу? Що займає важливіше місце у сучасному житті студентів? На цю тему дискутували старший викладач кафедри української філології Т. П. Коваль, завідувачка сектора художньої літератури С. А. Молчанова.

Для студентів-екологів проведено урок пам'яті «Дзвони чорнобильські душу тривожать...», під час якого присутні ознайомилися з експозицією виставки «Чорнобиль – чорний біль України» та переглянули документальний фільм «Правда про Чорнобиль».

Для студентської молоді проведено урок дослідження «Світові війни очима письменників: творчість Е.-М. Ремарка та Г. Белля».

До Дня Європи відбулися «Оксфордські дебати», учасниками яких були студенти II та III курсів факультету міжнародних відносин. Навчальні дебати пройшли під девізом автора філософської концепції відкритого суспільства Карла Поппера «Я можу помилятися, а ви можете мати рацію. Зробимо зусилля, і ми, можливо, наблизимось до істини».

10 жовтня 2018 року вперше в науковій бібліотеці з нагоди дня Українського козацтва в рамках відзначення 56-ої річниці від дня заснування Хмельницького національного університету відбувся Фестиваль патріотичного Українського Слова. Наукова бібліотека організувала книжкові виставки «Хмельницький національний університет: історія сьогодення», «Рідна земле моя, ти козацькою славою щедра...», «О слово рідне, хто без тебе я?», «З творчого доробку літераторів Поділля». Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва створила оригінальну інсталяцію «Обереги України». Для інсталяції «Козацька Україна» використано унікальні експонати Музею університету і творчі роботи майстра Національної спілки народного мистецтва, відмінника освіти України А. А. Яковлева. Грамотами університету відзначено

засновників-організаторів, партнерів Фестивалю. Відеорепортаж з патріотичного молодіжного свята розміщено на сайті університету.

До Дня Незалежності України, Дня українського козацтва для першокурсників двічі проводилися уроки патріотичного виховання «Народні та державні символи України» та свято державності «Живи та міцній, Українська державо».

До Дня Гідності та Свободи співробітники бібліотеки спільно зі студентами та учасниками СЛТ «Глорія» провели на Хмельницькому Майдані Незалежності та біля пам'ятника Героям Небесної Сотні літературний флешмоб «Герої не вмирають...».

Для першокурсників ФЕУ проведено урок-пам'яті «Героїчних сердець височінь: Герої Небесної Сотні Хмельниччини».

До Дня української писемності та мови для студентів ГПФ та МЕВ проведено низку заходів, серед яких: година-роздумів «Преподобний Нестор Літописець Київський» та мистецька година «Володимир Івасюк - митець, який надто любив Україну».

Двічі проведено уроки мужності «Василь Стус: «За мною стояла Україна».

До 85-х роковин Голодомору 1932-1933 років в Україні в бібліотеці відбулась презентація книжкової виставки «Трагічні уроки історії». Один із розділів виставки присвячувався хроніці голодоморів і політичних репресій на Поділлі.

Співробітники бібліотеки брали участь у:

- літературних читаннях «Майдан у кожному серці» (Хмельницький обласний літературний музей)
- презентації книги «У вогняному кільці. Оборона Луганського аеропорту» (Хмельницька міська ЦБС)
- Хмельницькому міському літературному фестивалі «Слово єдне - 2018!»

Користувалися попитому студентської молоді заходи з циклів «Абетка відомих імен», «Відкриття минулого заради майбутнього», мистецькі уроки «У храмі муз», літературознавчі години.

У рамках проекту «Читання книги та її популяризація в науковій бібліотеці Хмельницького національного університету» для студентів проводилися літературознавчі години: історичне есе «Іван Франко. Трагедія і велич Генія», вечір-портрет «Корифей української поезії - Ліна Костенко», «Передноворічні усмішки. «Кайдашева сім'я» і не тільки...», або Інтерактивний залік з навчальної дисципліни «Виразне читання», літературний портрет «Еріх Марія Ремарк: жити» (до Року німецької мови в Україні) тощо.

Облік масової роботи ведеться у програмі УФД. Бібліотека з використанням форми «Масові заходи». Інформація про проведення просвітницьких та інформаційних заходів в рамках проектів і програм надавалась у ЗМІ; висвітлювалась на веб-сайтах наукової бібліотеки та університету. Загалом надано 100 інформаційних повідомлень.

Співробітниками телерадіостудії ХНУ створено 3 відеофільми про загальноуніверситетські просвітницькі заходи, організаторами яких виступили наукова бібліотека спільно з кафедрою української філології та СЛТ «Глорія».

У відповідь на листи МОН України та розпорядження ХНУ надано відповіді на 15 листів, серед яких:

- про заходи у зв'язку з Днем пам'яті жертв голодоморів (про відзначення 85-х роковин Голодомору в Україні 1932-1933 років);
- про відзначення 22 січня Дня Соборності України;
- про відзначення 100-річчя бою під Крутами (29 січня Дня пам'яті Героїв Крут);
- про відзначення 20 лютого Дня Героїв Небесної Сотні;
- до 204-ї річниці від дня народження поета Тараса Шевченка;
- до відзначення 22-ї річниці Конституції України;
- до річниці проголошення Незалежності України;

- про святкування 14 жовтня Дня захисника Вітчизни (Згідно Указу Президента України);
- про святкування 56-ої річниці від дня заснування Хмельницького національного університету
- про відзначення 21 листопада Дня Гідності та Свободи та ін.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Діяльність бібліотек методичного об'єднання впродовж року спрямовувалась на удосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу та наукових досліджень ЗВО, покращення інформаційної культури користувачів, бібліографування наукового доробку викладачів, забезпечення доступу до світових наукових ресурсів, використання та популяризацію наукометричних БД та ідей відкритого доступу.

Віртуальна довідкова служба функціонувала в НБ ХНУ, бібліотеці КПНУ. Загалом бібліотеками об'єднання надано 70198 довідок, що менше на 6,6 % від показника минулого року, 41 % довідок виконано в автоматизованому режимі.

Всі бібліотеки об'єднання продовжували наповнювати краєзнавчу БД «Науковці Хмельниччини». Бібліотеки ХНУ, КПНУ та ПДАТУ отримали доступ до WoS, Scopus.

Бібліотека ХГПА

Для студентів 1 курсу (15 груп) проведено заняття з основ бібліотечно-інформаційної грамотності (як складової інформаційної культури): 45 теоретичних і 15 практичних.

Теми теоретичних занять з основ інформаційної культури студентів:

1. Інформація і суспільство.
2. Бібліотеки, їхня діяльність і довідково-бібліографічний апарат.
3. Нові інформаційні технології в бібліотеці ХГПА.

Практичне заняття «Пошук, збір та обробка інформації за допомогою традиційного довідково-бібліографічного апарата бібліотеки ХГПА».

Професорсько-викладацький колектив, студенти інформувалися про нові надходження літератури з різних галузей знань, педагогічних новацій на сторінках щоквартального інформаційного бюлетеня «Нові надходження науково-методичної літератури у фонд бібліотеки» та на веб-сайтах бібліотеки і академії. Продовжувався випуск «Інформаційного вісника».

За рік підготовленота видано друком бібліографічний покажчик із серії «Біобібліографія вчених ХГПА» Лариса Володимирівна Зданевич : до 50-річчя від дня народження; підготовлено та проведено 14 комплексних інформаційних заходів — днів інформації, кафедр, фахівців тощо.

Працівники бібліотеки здійснювали реферування статей наукового видання ХГПА «Педагогічний дискурс» та надсилали до Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського та Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Впродовж року фахівцями зашифровано 331 наукові праці, дисертації, автореферати, програми та навчально-методичні посібники викладачів академії.

Надавалися довідки, спрямовані на допомогу в освітній, науково-дослідницькій роботі студентів та викладачів. Студентам надано 1549 консультацій з питань користування бібліотечно-бібліографічним апаратом.

НБ ХУУП

За звітний рік виконано 1450 бібліографічних довідок, а це на 42% менше минулорічного показника. Кількість виконаних тематичних довідок становить

68,9% від загальної кількості. Число довідок, виконаних в автоматизованому режимі займає майже половину – 7000, від усіх виконаних довідок. За рік аналітично опрацьовано 5 комплектів газет та 298 примірників журналів. Всього 23 назви (журнали – 28, газети – 5), всі україномовні.

На сайті університету щомісяця проводились інформування про нові надходження бібліотеки, виставлялись списки нових надходжень. За рік бібліотекою проведено 4 Дні інформації за темами:

- Інтеграція України до ЄС: проблеми та перспективи.
- Електронний уряд.
- Еміграція українців.
- Є право – значить є надія.

В рамках курсу «Вступ до фаху» на заняттях з першокурсниками проводилися бібліотечні уроки «Бібліотека як частина навчально-виховного процесу».

Бібліотека ХКТЕІ

Працівниками бібліотеки надано 3218 довідок (на 4,8% більше від минулорічного показника). Викладачам та студентам надавалась допомога у складанні списків літератури до наукових праць, рефератів, курсових, дипломних робіт.

Інформування проводилось на днях кафедр (9), бібліографічних оглядах та оглядах нових надходжень (12). Інформацію про нові надходження користувачі отримували з інформаційних поточних списків «Бюлетені нових надходжень», що вже традиційно видаються щоквартально і розсилаються через e-mail на всі кафедри та підрозділи інституту.

На замовлення кафедр та окремих науковців працівниками бібліотеки підготовлено 35 тематичних списків, для кураторів складено 12 тематичних списків відповідно до плану навчально-виховної роботи.

Для студентів-першокурсників проведені заняття «Інформаційна культура студентів». На прохання кураторів для більш детального знайомства з ресурсами бібліотеки зі студентами окремих груп проведено заняття з інформаційної культури.

Проводилось редагування записів електронного каталогу та картотек, вилучення записів, відповідно актам списання.

Працівниками бібліотеки підготовлено 3 бібліографічні покажчики в електронному варіанті.

Бібліотека КІНУ

Для студентів 1-х курсів, згідно із затвердженим графіком, проведено бібліотечно-бібліографічні уроки «Користування бібліотекою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка», організовано екскурсії підрозділами бібліотеки, проведено бесіди про історію університету і бібліотеки, правила користування бібліотекою, довідково-бібліографічним апаратом, електронні інформаційні ресурси, структуру бібліотеки. Для студентів 2-го курсу проведено заняття «Каталоги, картотеки: методика пошуку інформації», для магістрантів – «Правила бібліографічного опису. Складання списку літератури».

Значна увага приділялася редагуванню та наповненню картотек відділу рідкісних видань: «Історія Поділля», «Міста і села Хмельниччини», «Шевченкіана у періодичних часописах Поділля», «Видатні краєзнавці Поділля», «Записки сільськогосподарського інституту в Кам'янці на Поділлі». До 100-річчя заснування Українського державного університету започатковано нову картотеку. Література у ній систематизована за рубриками:

- історія університету;

- фундатори університету;
- видання університету.

У звітному році структурними підрозділами бібліотеки надано 5883 бібліографічні довідки (кількість їх зменшилася на 134), із них тематичних 3277, що на 10,77 % менше минулорічного показника. Показник довідок, наданих в автоматизованому режимі 1830. За рік виконано 230 віртуальних довідок, тоді як у 2017 році – усього 9.

Поширеними формами інформування були Дні кафедр, дипломників, фахівців, інформації — проведено 72 (на 25 менше, ніж у минулому році), інформаційні огляди нових надходжень літератури.

Інформування абонентів здійснювалось в системі ВРІ/ДОК. У 2018 році в системі ВРІ зареєстровано 430 абонентів, яким надавалася інформація за 483 темами. Кількість абонентів ДОК збільшилася на 10 і становить 73. Їм надавалася інформація за 117 темами. Ведеться карткова картотека абонентів ВРІ та ДОК.

Інформування користувачів про нові надходження літератури до бібліотеки здійснювалось у формі бібліографічних оглядів, їх підготовлено 46. Тексти оглядів друкувались в університетській багатотиражці «Студентський меридіан» (в електронному варіанті). Огляди проводились у студентських групах та під час проведення масових заходів.

В рамках Всеукраїнського тижня права проведено бесіду «Україна – правова держава», розроблено віртуальну виставку «Тиждень права в Україні». Підготовлено тематичні книжкові виставки:

- Всеукраїнський тиждень права
- Право створене на користь народу
- Держава. Право. Закон

За рік складено 8 бібліографічних покажчиків:

1. Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2018 рік. До 100-річчя заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та 100-річчя заснування університетської бібліотеки : довідково-біобібліографічне видання.
2. Авторитетний педагог, відомий історик, досвідчений керівник Анатолій Григорович Філінюк (до 65-річчя від дня народження та 40-річчя педагогічної і наукової діяльності): біобібліографічний покажчик. – (Серія: Постаті в освіті і науці).
3. Видання особового фонду Павла Дорожинського, які зберігаються у бібліотеці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : бібліографічний покажчик : у 2-х ч.
4. Інформ-реліз заходів бібліотеки до 100-річчя заснування Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та 100-річчя бібліотеки університету.
5. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. Вип. 5.
6. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (2010–2017) : бібліографічний покажчик змісту. – Вип. 2.
7. Періодичні видання в бібліотеці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : поточний покажчик на 2019 рік.
8. Рекомендації з пошуку публікацій та видань, що індексуються наукометричними базами даних, для учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Проводилася робота над підготовкою до друку:

- Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка (1918–2018

pp.) : бібліографічний показник. – Вид. 2-ге, доопр. і допов.

• Талановитий педагог, відомий історик, ректор Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Сергій Анатолійович Копилов (до 55-річчя від дня народження та 30-річчя педагогічної і наукової діяльності) : біобібліографічний показник. – Серія: Постаті в освіті і науці.

Продовжувалася співпраця з Державною науково-педагогічною бібліотекою імені В. О. Сухомлинського. Згідно з угодою про інформаційну співпрацю підготовлено і надіслано реферати наукових статей викладачів університету, для оприлюднення їх у загальнодержавній електронній базі даних «Україніка наукова» та на сайті ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

З метою спрощення пошуку інформації у наукометричних базах підготовлено «Рекомендації з пошуку публікацій та видань, що індексуються наукометричними базами даних, для учасників освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».

НБ ПДАТУ

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки представлений систематичним, алфавітним, топографічним каталогами та системою картотек: читацьких інтересів (непрофільних тем), краєзнавчою, на допомогу дипломнику, персоналії, систематичної картотекою статей, художня періодика, статті співробітників університету, картотека авторефератів дисертацій НБ ПДАТУ, дисертаційний фонд НБ ПДАТУ, фонд рідкісних і цінних видань. Велась постійна робота з редагування та наповнення каталогів і картотек.

Впродовж року користувачам бібліотеки надавались тематичні, фактографічні, адресні та інші довідки. Загалом бібліотекою надано 33500 довідок (на 3 % більше, ніж минулого року), з них 32 письмових. Надсилалась інформація 13 абонентам в системі ВРІ та 9 в режимі ДОК.

Працівниками бібліотеки велась пошуково-інформаційна робота для інформаційного забезпечення щорічних науково-теоретичних конференцій науково-педагогічних працівників, аспірантів та науковців ПДАТУ; студентських наукових конференцій; студентських олімпіад; міжнародних науково-практичних конференцій.

Впродовж звітнього року проводились комплексні заходи: Дні бібліографії, тиждень дипломника, дні кафедри, інформації, спеціаліста, тиждень аспіранта - всього 25.

Працівниками бібліотеки за рік проведено 16 бібліографічних оглядів літератури. На допомогу в написанні дипломних та наукових робіт складено 10 науково-допоміжних показників:

- «Чинники забезпечення конкурентоспроможності молочної продукції».
- «Мотивації повернення молоді на сільські території».
- «Кормовиробництво – складова розвитку галузі тваринництва».
- «Біоенергетичні культури як джерело альтернативної енергії».
- «Інформаційні технології в сфері освіти».
- «Використання пробіотиків при вирощуванні порослят».
- «Безрядкова розосереджена сівба зернових культур».
- «Якість зерна круп'яних культур залежно від застосування регуляторів росту рослин».
- «Технологічні аспекти годівлі телят в молочний період».
- «Управління аграрним бізнесом на підприємствах агропромислового комплексу».

Сектором наукової бібліографії до 100-річчя ПДАТУ укладено «Бібліографічний показник публікацій науковців ПДАТУ» серії «Інтелектуальний ресурс ПДАТУ». В 2018 році в серії вийшли:

Випуск 1: «Кафедра енергетики та електротехнічних систем в АПК» - режим доступу <http://www.pdatu.edu.ua/images/2018/struktura/biblioteka/bp-kaf-ees-2.pdf> ;

Випуск 2: «Кафедра тракторів, автомобілів та енергетичних засобів» - Режим доступу <http://www.pdatu.edu.ua/images/2018/struktura/biblioteka/bp-kaf-ta.pdf> ;

Випуск 3: «Кафедра сільськогосподарських машин і механізованих технологій» - Режим доступу <http://www.pdatu.edu.ua/images/2018/struktura/biblioteka/bp-kaf-sgm2.pdf> .

Списки нових надходжень публікувались в «Інформаційному віснику бібліотеки» (стенд), «Віснику університету» та «Інженері» (університетські газети), «Інформаційному листку» (сайт університету, сторінка бібліотеки). На прохання кураторів груп створювались рекомендаційні списки літератури.

Інформаційно-довідковий відділ наукової бібліотеки ПДАТУ в звітному році готував і розсилав колегам рекомендаційні списки літератури, науково-допоміжні бібліографічні покажчики: «Актуальні проблеми аграрної економіки: теорія, практика, стратегія», «Організаційно-економічний механізм функціонування особистих селянських господарств».

Зі студентами проводились заняття з використанням традиційних та електронних інформаційних ресурсів пошуку інформації. Надавались індивідуальні та групові консультації з бібліографічного пошуку документів та методики оформлення списків використаної літератури (3435). Для підвищення інформаційної культури користувачів проводилися заняття-бесіди за напрямками:

- основні поняття інформаційно-бібліотечної діяльності;
- принципи роботи з інформаційними ресурсами;
- інформаційні і телекомунікаційні технології, їхня роль у сучасному світі;
- електронні ресурси Інтернет;
- електронні бібліотечні бази даних.

НБ ХНУ

Упродовж року довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснювалося в автоматизованому режимі «Запит-відповідь» з використанням електронних ресурсів, а віддалених користувачів – через онлайнкову віртуальну службу бібліотеки.

За звітний період виконано 25782 довідки, з них - 7151 тематичних, а це 27,7 % від загальної кількості. До «Віртуальної довідки» за 2018 рік надійшло 52 запити. Серед них запити тематичного характеру складають 88,5 %.

Протягом року виконано 7 розширених тематичних довідок. Тематика охоплює різні галузі знань. За 2018 рік надано 10210 консультацій, а це складає 107, 5% від запланованого показника.

В автоматизованому режимі здійснювався аналітичний розпис всіх періодичних видань, які передплачує бібліотека, а також наукових збірників. За звітний період до ЕК додано 10 497 аналітичних описів. З них 1335 статей анотовано. На основі інформації з ЕК здійснювалась підтримка БД на сайті бібліотеки: «ХНУ у дзеркалі періодичних видань та електронних ресурсів», «Публікації викладачів», «Вища школа». Крім того, в бази даних на сайті бібліотеки внесено 1156 бібліографічних описів (без урахування записів в ЕК).

У зв'язку з відкриттям нових рубрик ЕК та виправленням помилок відредаговано 713 аналітичних записів. Згідно з актами на списання періодичних видань з ЕК вилучено 54020 аналітичних бібліографічних записів.

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу брали участь у редагуванні СОУ 207.02:2017 «Бібліографічний запис. Загальні вимоги та правила складання».

Здійснювалась міжбібліотечна кооперація з Хмельницькою обласною бібліотекою для юнацтва. За договором про співпрацю з обміну електронними записами аналітичного розпису статей періодичних видань кожна сторона розписує по 7 журналів.

Продовжувалося створення архіву електронних статей про університет та бібліотеку - внесено 21 статтю.

За звітний рік сформовано 122 інформаційні списки, з них 56 – для інформування абонентів ВРІ.

Протягом року здійснювалося інформування 36 абонентів в режимі ВРІ за 40. Для абонентів відправлено 78 індивідуальних інформаційних повідомлень.

Розсилка індивідуальних інформаційних повідомлень про послуги, сервіси та ресурси бібліотеки для деканатів, кафедр, викладачів, аспірантів здійснювалася через e-mail та інформаційну систему «Електронний університет». Послугою з інформування скористались 13 викладачів, які отримували інформацію згідно з тематичними запитами, враховуючи ресурси міжнародних БД, зокрема й Scopus та WebofScience.

Щомісяця здійснювалося інформаційне обслуговування керівництва університету з проблем вищої освіти. Для 12-ти абонентів ДОК підготовлено 87 повідомлень за 11-ма темами.

Організовано та проведено 37 комплексних інформаційних масових заходів:

– День фахівця	2
– День інформації	3
– День аспіранта	1
– Тренінги «Пошук наукової інформації у електронних базах даних»	3
– Вебінари WebofScience	19
– День першокурсника	1
– Презентація виставки	3
– Тематичний тиждень до Всесвітнього дня охорони праці	1
– Тиждень правової літератури	1
– День дизайнера	1
– Прес-кліпінг	1
– Науково-практичний семінар для вчителів шкіл м. Шепетівки	1

У звітному році у науковій бібліотеці організовано перегляд 19 вебінарів про ресурси платформи WebofScience від ClarivateAnalytics. Після вебінарів надано консультації щодо алгоритму реєстрації на платформі WebofScience з мережі університету.

У жовтні проведено тренінги для учасників фокус-груп з забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти усіх факультетів університету за темою «Пошук наукової інформації в електронних базах даних». Студентів ознайомили з різними джерелами пошуку наукової інформації. Під час виконання завдання веб-квесту присутні мали можливість здобути практичні пошукові навички, які необхідні кожному студенту при написанні якісних курсових та дипломних робіт.

Для студентів першого курсу проведено День першокурсника, який включав в себе знайомство з роботою структурних підрозділів бібліотеки, інформаційними можливостями та літературою за профілем їх навчання, презентацію книжкової виставки «На допомогу першокурснику», організовано екскурсію по бібліотеці, в ході якої вони ознайомилися з історією університетської книгозбірні, а також із правилами користування науковою бібліотекою.

З нагоди Всесвітнього дня охорони праці у читальному залі відбувся «Тематичний тиждень». Відвідувачі знайомилися з монографіями, підручниками, методичними посібниками, нормативно-правовою літературою з охорони праці, переглянули виставку фахових періодичних видань, отримали індивідуальні консультації з пошуку необхідної інформації в електронному каталозі, електронній бібліотеці та базі даних «ЛЕОНОРМ-ІНФОРМ».

В рамках проведення обласного освітнього форуму «Нова українська школа: змінимо освіту – змінимо Україну» презентовано виставку «Наукові праці викладачів ХНУ», на якій експоновано понад 500 монографій, навчальних посібників, матеріалів конференцій, патентів на винаходи тощо.

З нагоди Дня науки та проведення XXXXVI науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу ХНУ підготовлено виставку «Досягнення науковців Хмельницького національного університету».

В рамках Всеукраїнського тижня права проведено «Тиждень правової літератури», спрямований на підняття рівня правової культури молоді. На абонементних та в читальних залах розгорнуто тематичні книжкові виставки «Твої права від А до Я», «Дипломатична та консульська служба», організовано відкритий перегляд літератури з правових знань «Орієнтир у правовому колі», відбулася презентація нових надходжень правової літератури. Усі бажаючі отримали консультації з пошуку інформації правової тематики.

Зі студентами факультету технологій та дизайну проведено «День дизайнера».

На сторінку web-сайту бібліотеки «Радимо прочитати» підготовлено 4 бібліографічних огляди нової української та світової літератури.

За звітний період зі студентами першого курсу стаціонарної форми навчання проведено заняття з основ інформаційної культури (48 теоретичних та 48 практичних). Теоретичні заняття відбувались у формі лекції з використанням мультимедійної презентації, практичні - проходили у залі каталогів та електронної інформації з використанням комп'ютерів.

Протягом 2018 року в секторі НТД проведено 14 занять зі стандартизації та інформаційно-патентного пошуку. Зі студентами старших курсів проведено 2 заняття «Науковий пошук інформації».

Вся інформація щодо проведених заходів представлена на сайті бібліотеки в рубриці «Новини, події» та у соціальній мережі Facebook.

Комплектування та облік фонду

У звітному році робота бібліотек була спрямована на вивчення потреб та запитів користувачів з метою оперативного та якісного комплектування, яке здійснювалося на основі вивчення ринку книжкових і періодичних видань. Усі бібліотеки проводили моніторинг книгозабезпеченості. Джерелами комплектування фондів були видавництва й книготорговельні організації, товариства, обласний центр з розподілу підручників. Поповнення фондів відбувалося згідно з кошторисами, затверджених університетами.

Фінансування на придбання книг та передплату періодичних видань у порівнянні з минулим роком збільшилося на 66859,82 грн, але поповнення новими виданнями у бібліотеках об'єднання зменшилося на 4243 прим. і становить 12049. На 957 примірників зменшилася і кількість подарованих книг. Частка дарчих видань серед нових надходжень

складає 27,9%. Детальніше:

Бібліотека ХГПА

Комплектування велось через МОН України, книготоргові організації, товариства «Просвіта», «Знання», «Освіта України», «Ранок», «Патерик», обласний центр з розподілу підручників, а також шляхом безпосереднього контакту з авторами. В зв'язку зі скороченням асигнувань на придбання літератури, зростанням цін на видання, бібліотека отримала всього 1153 прим., що на 8,6 % більше, ніж у минулому році. Кількість отриманих книг у результаті проведення акції «Подаруй бібліотеці книг становить 296 примірників.

Усі нові надходження обліковувались в сумарній та інвентарній книгах.

Продовжувалось комплектування фонду раритетів, яке розпочато у 2003 році. Фонд рідкісних та цінних видань становить 27 одиниць, це видання за минулі роки, які являють цінність з точки зору педагогіки.

Бібліотека комплектує фонди галузевої літератури, що знаходяться на кафедрах академії. Зокрема, інформаційно-методичний центр «Lingvo», де сконцентрована іноземна література, інформаційно-методичні центри «Педагогіки та психології» та «Дошкільного виховання» з відповідно сформованими галузевими фондами книг, брошур та періодичних видань.

З 2005 року бібліотека співпрацює з Науково-методичним центром вищої освіти, який виділяє резерв науково-методичних посібників, таким чином, бібліотека має можливість доукомплектувати книжкові фонди.

НБ ХУУП

Комплектування фонду здійснювалося через видавництва «Дакор», ЦУЛ, «Олді-плюс» та ПП Колесник.

У 2018 році бібліотека використала на придбання книг усього 960 грн., за які закупила 33 примірники книг (25 назв). Що суттєво менше, ніж у минулому році.

Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2019 року.

Всі нові надходження пройшли облік (у програмі «Філін» - розділи «Бібліотечний фонд» та «Інвентарна книга»), наукову та технічну обробку, штрихкодування.

На основі програмного забезпечення «Філін» систематично проводився аналіз книгозабезпеченості навчального процесу.

Бібліотека ХКТЕІ

Комплектування здійснювалось через провідні видавництва та книготорговельні організації України, фірму «Періодика» та ХД УДППЗ «Укрпошта».

Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2019 року.

Проведено аналіз стану книгозабезпеченості навчального процесу підручниками та навчальними посібниками.

За рік фонд бібліотеки поповнився на 1576 прим. документів (на 40 прим. менше у порівнянні з 2017 роком).

Всі нові надходження пройшли наукову та технічну обробку, штрихкодування.

Інвентарна та сумарна книги велись в автоматизованому режимі.

Бібліотека КІНУ

Протягом року фонд бібліотеки доукомплектувався через обмінний фонд з Наукової бібліотеки Львівського національного університету імені І. Франка, Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету, редакційно-видавничого відділу, дарунків авторів книг, наукових праць, дисертацій, надходжень від учасників акції

«Подаруй бібліотеці книгу!».

Протягом року у бібліотеку надійшло – 4766 примірників: з них книг – 3798 примірників на загальну суму 91517,7; 710 – примірників журналів та 21 комплект газет отримано через «АС-Медіа» та центральне відділення Укראпошти.

За кошти університету придбано 446 документів.

З редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло – 574 примірники на суму 26610грн., подаровано – 2078 примірників.

У 2018 році зроблено заміну загублених книг – 700 примірників на суму 26383 грн. Проведено списання 3980 примірника на суму 7686грн, у тому числі через втрату користувачами 651 прим. – решта як фізично зношені.

Упродовж 2018 року відділом комплектування та наукової обробки документів проводився моніторинг книгозабезпечення дисциплін, викладання яких забезпечують факультети університету. Продовжувалася робота з введення даних книгозабезпечення факультетів: української філології, історичного, іноземної філології, економічного, фізичної культури, природничого, фізико-математичного та формування електронної картотеки педагогічного факультету. Відсоток забезпеченості деяких предметів підвищується за рахунок придбання електронних варіантів підручників (розміщені за адресою:books.kpdu.kp.km.ua).

НБ ПДАТУ

Вагомим джерелом поповнення книжкового фонду є отримання літератури в дар. Більшу частину нових надходжень становить подарована вченими університету, викладачами та приватними особами література. В рамках акції «Подаруй бібліотеці книгу» отримано 300 видань. Загалом за рік бібліотеці подаровано 510 примірників (378 назв) книг.

За безоплатним книгообміном отримано 21 примірник (20 назв) документів із Національного університету біоресурсів і природокористування України, Миколаївського національного аграрного університету, Одеського державного аграрного університету, Сумського національного аграрного університету. Бібліотекою ПДАТУ надіслано 18 примірників видань (5 назв) у Хмельницьку ОУНБ, бібліотеку Національного університету біоресурсів та природокористування України, бібліотеки Миколаївського національного аграрного університету, Дніпровського аграрно-економічного університету, Одеського державного аграрного університету, Сумського національного аграрного університету, Білоцерківського національного аграрного університету.

Передплата періодичних видань залишилась у кризовому стані: в межах виділених коштів передплачено 35 назв періодичних видань (24 – журналів та 11 назв газет).

З ДУ «НМЦ» інформаційно-аналітичного забезпечення ЗВО «Агроосвіта» Міністерства аграрної політики та продовольства України отримано 39 примірників (15 назв) підручників та навчальних програм (у 2017 - 79 прим., 28 назв) на суму 395 гривень 89 копійок.

Щороку бібліотека отримувала наукові праці з зарубіжних університетів Польщі, Хорватії, Мексики. У звітному році не отримано жодного видання.

Всього в 2018 році отримано 870 примірників книг (на 2,9 % більше, ніж у минулому році), 669 назв видань на загальну суму 33053 гривень 16 копійок (у 201 – 26 638,48грн). На заміну втрачених читачами прийнято необхідні для навчального процесу видання: 298 примірників (255 назв) на суму 14974 гривні 83 копійки.

На допомогу процесу комплектування фонду ведуться картотеки: «Поточного комплектування», «Незадоволеного запиту», «Доукомплектування», «Обліку навчальних програм», «Реєстрації періодики», «Обліку документообміну» та «Безоплатний

книгообмін». Систематично поповнювався електронний варіант картотеки обліку підручників «Книгозабезпеченість навчального процесу».

НБ ХНУ

У звітному році до бібліотеки з різних джерел комплектування надійшло 3134 документи на суму 202622,26 грн., а саме:

- згідно з кошторисом придбано 327 книг на суму 57475 грн. та 1264 примірники періодичних видань на суму 94739,36.
- видавничим центром університету передано бібліотеці 190 примірників документів на суму 16953 грн.
- отримано 380 дарчих примірників на суму 24913,55 грн.

Книг надійшло 897 примірників на суму 99341 грн 55 коп. Середня вартість придбаних видань у 2018 році становила 176 грн. проти 157 грн. у 2017 р.

До облікових документів внесено 30 партій.

Документів державною мовою у фонд бібліотеки надійшло 2815 примірників, що становить 89,82% від загальної кількості отриманих документів, іноземними мовами - 83 примірники, а це 2,65 % від усіх надходжень.

Постачання літератури здійснювалось видавництвами: ТОВ Видавництво «Навчальна книга – Богдан» (м. Тернопіль), ТОВ ВД «Кондор» (м. Київ), ФОП Піча С.В. (м. Львів), СПД ФО Піча В.М. (м. Львів), ТОВ «Видавничий дім «Гельветика» (м. Херсон), ПП Цюпак (м.Хмельницький), ТОВ ВТД «Університетська книга» (м. Суми), ТОВ «Книжковий світ» (м.Хмельницький).

На основі замовлень кафедр передплачено 131 назву періодичних видань на 2018 р. та на 1-ше півріччя 2019 року. Для службового користування в університеті передплачено 28 назв періодичних видань на суму 47885,86 грн. Загалом каталог періодичних видань НБ нараховує 804 назви, які відображені на сайті бібліотеки в Електронному каталозі в БД «Періодичні видання».

Комплектування фонду здійснювалося на основі співпраці з кафедрами. Викладачами та фахівцями книгозбірні опрацьовано 10 прайс-листів та 6 каталогів видавництв і книготорговельних організацій у паперовому та електронному вигляді, переглянуто близько 6000 назв документів та зроблено замовлення. У БД електронного каталогу «Замовлення» відредаговано 1093 назв замовлень.

Викладачі мали можливість переглянути каталоги видавництв та замовити літературу через сервіс на Web-сайті бібліотеки «Замовлення документів для навчального процесу та науково-дослідницької роботи».

Щомісячно звітували перед бухгалтерією університету про використання коштів на придбання документів та про надходження дарчих видань у фонд наукової бібліотеки університету.

Згідно з результатами перевірки фонду НТД внесено зміни в «Книгу сумарного обліку бібліотечного фонду НБ ХНУ»: додано 326 авторефератів, 309 звітів з НДР та дисертацій.

Проводилася робота зі збору інформації щодо забезпечення нових навчальних дисциплін, таких, як кібербезпека, основи здоров'я, основи фізичної реабілітації, рекреаційні ігри. На розгляд викладачів подавалися списки літератури для замовлення.

На допомогу комплектуванню велися БД: «Періодичні та інформаційні видання»; «Книгозабезпеченість». На їхній основі викладачам кафедр надавалися консультації щодо книгозабезпеченості навчальних дисциплін у зв'язку з підготовкою документів до проведення акредитації та ліцензування.

Впродовж року проводилася робота з корегування БД «Навчальні дисципліни». На 31.12.2018 року БД «Навчальні дисципліни» містить 1864 назви.

Організація і збереження фонду

З метою підвищення ефективності використання фонду й виявлення застарілої літератури та такої, що мало використовується викладачі закладів вищої освіти запрошувалися бібліотеки на дні відкритого доступу до фонду, проводилось його вивчення та аналіз використання. За результатами аналізу певні частини фонду переміщено, виявлені видання, що потребують палітурних та ремонтних робіт. У трьох бібліотеках об'єднання (ХНУ, КПНУ, ПДАТУ) організовано обмінні фонди. Загальна кількість видань в обмінних фондах цих бібліотек – 13062 примірники.

За рік бібліотеками об'єднання вилучено 47645 примірників (найбільше вилучено в НБ ХНУ – 30538) застарілих та зношених книг. Відповідно до чинних нормативних актів проводилися інвентаризації фондів книгозбірень та санітарні дні.

Система каталогів бібліотек

Впродовж звітнього періоду велася робота з упорядкування і поповнення бібліотечних каталогів і картотек: читацьких та службових. Кожна бібліотека об'єднання веде електронний каталог. Загальний обсяг записів в ЕК бібліотек об'єднання становить 1131055. Продовжувалася робота з ретроконверсії каталогів, фондів та наповнення Зведеного електронного каталогу (ЗВЕК) бібліотек Хмельницької області. Здійснювалася планова редакція СК з метою оновлення тексту рубрик, введення нових термінів, розмежування складових рубрик. Проводилися моніторинг використання довідково-пошукового апарату бібліотек користувачами.

Бібліотека ХГПА

За рік опрацьовано 1153 примірники книг (444 назв), проведено наукову та технічну обробку літератури.

В бібліотеці ведуться алфавітний та систематичний карткові каталоги. Впродовж року проводилось наповнення, поточне редагування, заміна роздільників каталогів та картотек.

Загальний обсяг електронного каталогу – 50140 записів, за рік введено 2674 записи. Кількість звернень до ЕК бібліотеки – 13175.

НБ ХУУП

Постійно велась робота з редагування та поповнення алфавітного, систематичного, електронного каталогів та картотек: СКС, краєзнавча, «Закони України», «Праці викладачів ХУУП», дисертацій та авторефератів. В ЕК поповнювалися окремі БД «Дисертації», «Програмно-методичне забезпечення навчальних дисциплін».

Електронний каталог має одну зведену базу даних, що містить описи книг, статей з періодичних видань. За рік БД поповнилася на 15000 записів і становить 31700.

Продовжувалося введення аналітичних описів в ЕК.

Бібліотека ХКТЕІ

Впродовж року новими записами поповнювались електронна картотека періодичних видань та статей періодичних видань.

До електронного каталогу внесено 4403 бібліографічні описи (на рівні минулого року).

За рік визначено 174 індексів УДК на статті, тези викладачів, аспірантів у наукові збірники та журнали, автореферати дисертацій.

Бібліотека КПНУ

Звикористанням програми «УФД. Бібліотека» на 26273 бібліографічних записів поповнено електронний каталог, що на 3231 менше минулорічного показника. Впродовж року здійснювалося редагування занесених до ЕК бібліографічних записів.

Продовжувався аналітичний опис періодичних видань, книг і збірників наукових праць - у програмі «УФД/Бібліотека». Газетний матеріал опрацьовувався частково в традиційному режимі, частково – в автоматизованому. Поповнювались каталоги, картотека газетних і журнальних статей та тематичні картотеки, редагувались відділи систематичного каталогу, карток, вилучались застарілі матеріали, поновлювались зношені роздільники, вводились нові рубрики, підрубрики.

Працівники бібліотеки постійно поповнювали новими краєзнавчими матеріалами картотеки «Літературно-поетичне Поділля», «Літературне Поділля», «Наукові праці викладачів», «Міста і села Хмельниччини», «Шевченкіана у періодичних часописах Поділля», «Видатні краєзнавці Поділля», «Записки сільськогосподарського інституту в Кам'янці на Поділлі».

Впродовж року продовжувалася робота з переходу бібліотеки на класифікацію фонду за універсальною десятиковою системою (УДК). У фондах підрозділів бібліотеки поміняно паспорти стелажів, продовжується заміна поличних роздільників, систематизація нових надходжень та каталожних карток здійснюється за таблицями УДК.

У звітному році значна увага приділялась формуванню і наповненню Зведеного краєзнавчого каталогу (ЗвКК) бібліотеки. Продовжувалася робота зі створення краєзнавчого рубрикатора, який включено до програми «УФД. Бібліотека».

НБ ЦДАТУ

Проведено роботу з картотеками: організовано нові рубрики: 616-022.8 – «Алергічні реакції»; 616.98:579.841.11 – «Псевдомонас»; 633.821 – «Ваніль; Прогнозування. Програмування врожайності»; 635.111.5 – «Полба. Спельта; Мікотоксини»;

Здійснено редакцію тематичної картотеки 631.31 – «Машини та знаряддя для обробітку ґрунту», 631.33 – «Посівні машини», 635.9 – «Декоративні рослини». На всі рубрики було написано нові роздільники. Написано 4403 картки; редаговано 8000 карток.

Проводилася робота з БД ЕК, за рік внесено 432 записи. Загальна кількість ЕК становить 146429 бібліографічних записів.

Систематизація нових надходжень здійснювалась відповідно до таблиць УДК (К., 2000). Використовувались також «Отраслевые рабочие таблицы УДК по сельскому хозяйству и смежным отраслям» (М., 1985). Здійснено аналітичні описи усіх періодичних видань та наукових збірників. АПП поповнився новими предметними рубриками.

Алфавітний каталог поповнився на 519 карток (БО). В процесі редакції АК опрацьовано 2 680 карток; вилучено подвійних описів – 105, замінено роздільників – 48, перенесено номерів – 108. Склалися допоміжні картки на співавторів, назву документів. Загалом на 01.12.2018 року АК налічує 132059 карток.

Обсяг «Картотеки навчальних програм» збільшився на 13 бібліографічних описів. Систематично велась «Картотека періодичних видань», в якій щоденно реєстрували нові періодичні надходження.

Систематичний каталог поповнився на 523 картки. В процесі редагування опрацьовано 4 200 карток. При перегляді розділів перевірялась відповідність знаходження (БО), відповідність формулювання рубрик згідно з таблицями класифікації УДК; замінено застарілі роздільники на нові – 185. Всього, на 01.12.2018 року систематичний каталог налічує 140 799 карток.

Відповідні зміни в кількісному складі відображені в паспортах АК та СК.

Напротязі звітного року проводилась робота з постійними картотеками:

- «Книгозабезпеченість навчальною літературою»
- Періодичних видань
- «Нові надходження літератури»
- Навчальних програм
- Алфавітно-предметний покажчик
- Документообміну
- Іноземних видань
- Дисертацій
- Архів картотеки періодичних видань.

Надавалась допомога з індексації наукових робіт користувачів бібліотеки. За рік визначено 480 індексів УДК на статті викладачів, аспірантів у наукові збірники та журнали, автореферати дисертацій.

НБ ХНУ

Протягом року в бібліотеці велися 4 каталоги: Алфавітний службовий, Нумераційний ДСТУ, Електронний каталог (ЕК), Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області.

Карткові каталоги поповнювалися новими надходженнями. В Алфавітний службовий каталог додано 513 карток, відредаговано 230 карток та вилучено 800 карток. Згідно з 13-ма актами на списані документи зроблено 30538 відміток про списані документи в Алфавітному службовому каталозі та інвентарних книгах.

В ЕК додано 13393 назви видань усіх видів, враховуючи статті та періодичні видання. Проводилась робота з редагування ЕК. У результаті відредаговано 25928 записів. За актами списання періодичних видань з електронного каталогу вилучено 16312 назв та 54020 аналітичних бібліографічних записів. Сектором електронної бібліотеки в БД «Електронний каталог» введено 249 нових записів електронних документів без паперового носія та відредаговано 650 БЗ.

Тематичний рубрикатор ЕК за звітний період поповнився на 478 нових записи. За рік новим документам присвоєно 23505 тематичних рубрик до біопису документів. Здійснювалася поточна редакція рубрик тематичного каталогу на відповідність тематичних рубрик та навчальних дисциплін змісту документа. Всього відредаговано 19320 рубрик. На 1.01.2019 року тематичний рубрикатор налічує 122941 рубрику.

БД «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області» збільшилася на 9144 записи та станом на 1.01.2019 року містить 351297 записів.

Засистематизовано 1235 нових документів, з них - 1079 назв книг та 156 назв статей. ДПА систематизатора удосконалювався шляхом поповнення електронного варіанта АПП. На кінець року БД нараховує 91470 рубрик, впродовж року відредаговано 159 записів.

Науково-дослідна та науково-методична робота.

Підвищення кваліфікації

Метою науково-методичної роботи бібліотек ЗВО Хмельницької області є забезпечення всіх напрямів, форм, методів бібліотечної роботи відповідними рішеннями і рекомендаціями, впровадження інноваційних змін, підвищення кваліфікації працівників, розвиток творчого мислення і професіоналізму бібліотекарів. Працівники книгозбірень методичного об'єднання брали активну участь у роботі Всеукраїнської науково-практичної конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи розвитку», III Міжнародної науково-практичної конференції «бібліотеки закладів вищої

освіти: досвід та перспективи» (м. Одеса), ІХ Львівського міжнародного бібліотечного форуму «Бібліотек@ - творимо свободу», який відбувся в рамках 25-го Міжнародного книжкового «Форуму видавців у Львові» (м. Львів), Х обласного форуму бібліотекарів Хмельниччини (м. Хмельницький).

Бібліотеки ХНУ, КПНУ, ПДАТУ проводили роботу з наповнення зведеної БД «Науковці Хмельниччини» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_bibliograf_php/page_lib.php).

Бібліотеками методичного об'єднання області за звітний рік проведена робота:

Бібліотека ХГПА

Впродовж року для фахівців книгозбірні проводились огляди спеціальних видань з бібліотечної справи, бібліографічних покажчиків, надходжень художньої та навчальної літератури. Працівниками вивчались регламентуючі документи, посадові інструкції. Надавалась допомога лаборантам кафедр академії з питань організації бібліотечної роботи.

Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників:

№ п/п	Назва	Час проведення
1	Бібліотечне обслуговування та потреби ЗВО в сучасних умовах	лютий
2	Бібліотека сьогодні: зміна пріоритетів діяльності. Школа маркетингу «Вчимося рекламувати бібліотеку»	вересень
3	Організаційне обговорення виконання плану роботи бібліотеки на 2019 рік	листопад
4	Збереження бібліотечних фондів: нові підходи	грудень

НБ ХУУП

Продовжувалось навчання працівників бібліотеки комп'ютерної грамотності та пошуку в мережі Інтернет. Проведено для фахівців бібліотеки навчальний семінар «Інтернет-технології в бібліотечній практиці ХУУП». Впродовж року працівники відвідували заняття з підвищення кваліфікації на базі НБ ХНУ та підвищували свій професійний рівень шляхом перегляду фахової періодики.

Бібліотека ХКТЕІ

Науково-методична робота бібліотеки була спрямована на аналізування основних напрямків діяльності з метою поліпшення роботи бібліотеки. Здійснено аналіз звітно-планової документації, на засіданні адміністративної ради інституту розглядалися питання вдосконалення окремих напрямків діяльності бібліотеки. З метою оновлення власної документної бази, протягом року вивчалися документи, що регламентують бібліотечну та освітню діяльність.

В рамках підвищення кваліфікації працівників бібліотеки:

- вивчали передовий досвід вітчизняних та зарубіжних бібліотек;
- систематично проводили огляди фахової літератури;
- підвищували фаховий рівень шляхом самоосвіти.

Бібліотека КПНУ

Науково-дослідна робота бібліотеки здійснювалася за напрямками:

- Вивчення історії бібліотечної справи;
- Бібліотечне краєзнавство;

- Вивчення, узагальнення та впровадження кращого досвіду роботи в діяльність підрозділів бібліотеки;
- Удосконалення процесу формування і використання електронного інформаційного ресурсу;
- Удосконалення форм і методів бібліографічного інформування користувачів.

Впродовж року в рамках науково-методичної роботи проведено:

2 засідання Бібліотечної ради:

I.

- Про поповнення фонду бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Дарчі видання та їх розподіл.
- Моніторинг книгозабезпечення навчальних дисциплін освітнього процесу.

II.

- Стан книгозабезпечення навчальних дисциплін спеціальностей університету, що проходять акредитацію у I семестрі 2018-2019 навчального року.
- Передплата фахових періодичних видань на I-е півріччя 2019 року.
- Форми розміщення дипломних робіт студентів у інституційному репозитарії університету.

3 методичних ради бібліотеки:

1. Про затвердження «Положення про формування фонду бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка».
Про план підготовки до проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід та перспективи розвитку» (до 100-річчя від дня заснування бібліотеки університету).
2. Про затвердження «Положення про організацію, зберігання та використання фонду рідкісних видань у бібліотеці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».
Про підготовку наукового збірника за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід та перспективи розвитку».
3. Про затвердження «Інструкції з оцінювання документів у Кам'янець-Подільському національному університеті ім. І. Огієнка».

5 координаційних нарад:

1. Підсумки роботи бібліотеки університету за 2017 р.
Підсумки акції «Подаруй бібліотеці книгу!»
Про план роботи бібліотеки на 2018 рік
2. Про роботу абонементу мистецької літератури з інформаційного забезпечення студентів та науково-педагогічних працівників педагогічного факультету.
Про результати інвентаризації фонду абонементу мистецької літератури.
Про зміни та доповнення до Положень про підрозділи бібліотеки.
3. Про роботу абонементу фізико-математичного факультету з інформаційного забезпечення студентів та науково-педагогічних працівників.
Про результати інвентаризації фонду абонементу фізико-математичного факультету.
4. Готовність структурних підрозділів бібліотеки до нового 2018-2019 н.р.
Про основні заходи бібліотеки в I семестрі 2018-2019 навчального року.
5. Про підготовку та здачу звіту про роботу підрозділів у 2018 році та плану на 2019.
Проводилась робота з редагування методичних матеріалів, вивчались потреби користувачів у забезпеченні навчальними та науковими виданнями, готувались довідки про роботу бібліотеки, формувались методичні рекомендації з питань бібліотечної роботи, планово-звітна документація, надавалась методична допомога в проведенні

просвітницьких заходів.

Засідання Школи передового бібліотечного досвіду з проблем наукового дослідництва:

- Доступ до універсальної реферативної та наукометричної бази даних Scopus видавництва Elsevier.
- Каталогізації та систематизації документів (УДК).

Заняття професійного лекторію:

- Організація редагування електронного каталогу.
- Практичне заняття зі створення електронної бібліотечної продукції (бук-трейлерів, презентацій тощо).

Для працівників бібліотеки організовувалися і проводилися практичні заняття з вивчення комп'ютерної техніки та роботи з програмою «УФД. Бібліотека».

Бібліотекарі займалися самоосвітою, цікавилися фаховою періодикою, передовим досвідом колег.

Контрольні показники

№ п/п	Назва заходу	План на рік
1.	Бібліотечна рада	2
2.	Методична рада	3
3.	Координаційна нарада	5
4.	«Професійний лекторій»	2
5.	«Школа передового досвіду з проблем наукового дослідництва»	2

Відповідно до Положення про премію Й. І. Токара в галузі бібліотечної роботи та наказу по Кам'янець-Подільському національному університету ім. І. Огієнка Лауреатом премії імені Й. І. Токара у 2018 році визнана Сивак Наталія Йосипівна, бібліотекар 1-ї категорії читального залу педагогічного факультету, за вагомий внесок у розбудову бібліотечної справи, якісну інформаційну та культурно-просвітницьку роботу.

НБ ПДАТУ

Впродовж року продовжувалася робота зі збору та систематизації матеріалів з дослідження історії книгозбірні «Вони очолювали бібліотеку».

З метою підвищення кваліфікації молодих працівників НБ ПДАТУ щомісячно проводилися заняття в «Школі молодого бібліотекаря». Обов'язковим для усіх бібліотекарів є ознайомлення з новинами бібліотекознавства, досягненнями вітчизняних та зарубіжних колег і проведення оглядів фахових видань: «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник» та «Бібліотечний форум України».

Щомісяця проводились виробничі наради з працівниками бібліотеки. Підготовлено та надруковано на сторінках газет ПДАТУ «Вісник університету» та «Інженер» статті про роботу бібліотеки та методичного територіального об'єднання.

До Всеукраїнського дня бібліотек 6 співробітників нагороджено грамотами.

Відредаговано та поновлено документацію відділу комплектування, наукової обробки та каталогізації, а саме: «Положення про систематичний каталог», «Положення про каталоги», «Положення про алфавітний каталог», «Інструкція з оцінки літератури, яка надійшла в бібліотеку», «Паспорт систематичного каталогу».

Бібліотека є головною бібліотекою територіального об'єднання сільськогосподарських бібліотек Хмельницької області. В територіальне об'єднання входять: бібліотека коледжу ПДАТУ; бібліотека Новоушицького коледжу ПДАТУ;

бібліотека Шепетівського коледжу ПДАТУ та бібліотека Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. Методична діяльність була спрямована на вдосконалення роботи бібліотек територіального об'єднання, на впровадження в їх практику нових, прогресивних методів. Для бібліотек об'єднання проведено:

- круглий стіл «Впровадження інформаційних технологій, інновацій в практику роботи бібліотеки»;
- виїзні консультації з питань створення тематичних електронних баз даних;
- методичний день «Перехід на УДК»;
- з метою надання методичної та практичної допомоги відвідали:
  - бібліотеку коледжу ПДАТУ (березень);
  - бібліотеку Шепетівського коледжу ПДАТУ (квітень);
  - бібліотеку дослідної станції с. Самчики (травень);
  - бібліотеку Новоушицького коледжу ПДАТУ (червень).

За звітний період проведено практикуми «Забезпечення інформаційних потреб користувачів через систему традиційних картотек наукової бібліотеки ПДАТУ», «Індивідуальне обслуговування користувачів: культура та етика професійної поведінки бібліотекаря».

Просвітницькі масові заходи, які проводила бібліотека відвідували працівники бібліотек-членів методичного об'єднання сільськогосподарських книгозбірень. До прикладу, на урочистий захід присвячений Всеукраїнському дню бібліотек «Бібліотека – світ інформації, знань, успіху» були запрошені колеги з бібліотек територіального об'єднання.

Бібліотекам надсилались методичні розробки виставок.

Щомісяця відбувались засідання методологічного семінару, проводились огляди фахових журналів.

При роботі з бібліотеками методичного об'єднання незадовільно позначається відсутність у НБ ПДАТУ методиста.

Впродовж року працівниками бібліотеки проводились вивчення та аналізи читацьких запитів.

Систематично аналізувались окремі розділи книжкового фонду з метою вивчення ступеня його використання.

НБ ХНУ

У звітному році науково-методична діяльність бібліотеки спрямовувалась на розвиток наукових основ бібліотечно-бібліографічної діяльності книгозбірні; дослідження історії бібліотек області та організацію методичного забезпечення бібліотечних процесів; рекламу бібліотечних послуг та формування позитивного іміджу установи.

Наукова робота

Наукова робота книгозбірні впродовж року здійснювалась за напрямками:

1. Оптимізація ресурсів бібліотеки університету, в рамках якого проводилися аналізи роботи, створення науково-допоміжних показників та БД, розробка нових та діяльність у межах вже діючих проєктів. Результати опубліковані в 11 статтях, апробовані на конференціях, семінарах та інших заходах.
2. Дослідження історії бібліотек Хмельницької області, в межах якого проаналізована діяльність заступників директора бібліотеки ХНУ та керівників середньої ланки, як основної рушійної сили внутрішніх бібліотечних процесів, за всю історію

книгозбірні; вивчено питання діяльності бібліотек області в 40-их роках ХХ століття. За результатами досліджень опубліковано 3 статті:

- Айвазян О. Б. Жінки-лідери – базис якісного розвитку бібліотеки / О. Б. Айвазян, Т. М. Баланюк // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. – Кам'янець-Подільський, 2018. – Вип. 5. – С. 59-64.
- Великосельська О. М. Роль керівників середньої ланки в розвитку бібліотеки / О. М. Великосельська, О. В. Шаєвська // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. – Кам'янець-Подільський, 2018. – Вип. 5. – С. 68-76.
- Прокопчук В. С. Бібліотеки Кам'янець-Подільської області в суворі 40-і роки ХХ ст / В. С. Прокопчук, О. Б. Айвазян // Наук. пр. Кам'янець-Поділ. нац. ун-ту ім. І. Огієнка. Серія : Бібліотекознавство. Книгознавство. – Кам'янець-Подільський, 2018. – Вип. 5. – С. 12-25.

Загалом фахівцями бібліотеки опубліковано 14 статей у фахових виданнях та матеріалах конференцій і чотири публікації про бібліотеку в газеті «Університет».

У рамках програми «Розвиток ресурсної бази наукової бібліотеки Хмельницького національного університету в умовах інформаційного суспільства», яка розрахована на 2015 — 2020 роки, проводилася робота з проектами:

- «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів»;
- «Патріотичне виховання студентів НБ ХНУ»;
- «Здоров'я молоді – здоров'я нації»;
- «Популяризації книги, читання і розвитку читацької культури студентської молоді університету»;
- «Репозитарій наукових праць викладачів університету»;
- «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області».

У звітному році працівники бібліотеки брали участь у проведенні наукових конференцій, семінарів, інших заходів, зокрема:

- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи розвитку» (м. Кам'янець-Подільський, бібліотека КПНУ ім. І. Огієнка);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Науково-комунікаційний простір бібліотеки ЗВО: вимоги часу та реалії» (м. Миколаїв, НБ НУ кораблебудування імені адмірала Макарова);
- Круглому столі «Бібліотека: місце традицій, простір інновацій» (м. Київ, НБ КНУКіК);
- Обласному тренінгу-семінарі «Бібліотека: все тут, всі тут!» (м. Хмельницький, ОУНБ)

Здійснено відрядження на:

- III Міжнародну науково-практичну конференцію «Бібліотеки закладів вищої освіти: досвід та перспективи» (м. Одеса, НБ ОНУ ім. І.І. Мечникова);
- Семінар «Публікація в міжнародному виданні: Практичні поради щодо підготовки, оформлення, розповсюдження наукової роботи» (м. Київ, ДНТБ);
- IX Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотек@ - творимо свободу», який відбувся в рамках 25-го Міжнародного книжкового «Форуму видавців у Львові» (м. Львів);
- Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи розвитку» (м. Кам'янець-Подільський, бібліотека КПНУ ім. І. Огієнка);

- Науково-практичну конференцію «Публічні бібліотеки в умовах реформування місцевого самоврядування: практика, досвід, перспективи» (м. Хмельницький, ОУНБ);
- Х обласний форум бібліотекарів Хмельниччини (м. Хмельницький, ОУНБ).

Працівниками інформаційно-бібліографічного відділу в рамках проекту «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів XXI ст.» підготовлено бібліографічні покажчики:

1. Публікації викладачів університету за 2016 рік [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / уклад. О. М. Бичко та [ін.] – Текст. дані. – Хмельницький, 2018. – Режим доступу : http://lib.khnu.km.ua/inf_res/bibliogr/dog/2016.htm. – Назва з екрану.

Бібліографічний покажчик «Публікації викладачів університету за 2016 рік» (1749 джерела) відображає наукову, педагогічну діяльність професорсько-викладацького складу університету. 400 публікацій містять пряме гіпертекстове посилання на повнотекстову версію. Електронна версія покажчика представлена на сайті бібліотеки в БД «Публікації викладачів».

2. Доктори наук, професори Хмельницького національного університету [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / за ред. канд. іст. наук О. Б. Айвазян ; уклад.: О. М. Бичко, О. М. Великосельська, О. О. Мацей, С. А. Молчанова, О. С. Нечипорук. – Хмельницький : ХНУ, 2018. – http://lib.khnu.km.ua/inf_res/avtory_HNU/begin.php/. – Назва з екрану.

У 2018 році підготовлені 9 нових розділів до електронного ресурсу - біобібліографічного покажчика «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету»: Гавловська Наталія Іванівна (65 джерел), Диха Марія Василівна (78 джерел), Каньковський Ігор Євгенович (64 джерела), Красильникова Ганна Володимирівна (54 джерела), Лук'янова Валентина В'ячеславівна (64 джерела), Любчик Віталій Романович (46 джерел), Рудницький В'ячеслав Броніславович (56 джерел), Рудніченко Євгеній Миколайович (41 джерело), Стадник Валентина Василівна (54 джерела). У покажчику використовуються гіпертекстові технології.

Загалом бібліотекою у 2018 році підготовлено 6 видань.

Аналізи діяльності. Соціологічні дослідження

Постійний моніторинг діяльності дає змогу проаналізувати роботу, дати експертну оцінку, зробити правильний прогноз на подальший розвиток бібліотеки. У 2018 році в бібліотеці застосовувалися статистичні, порівняльні та інші аналізи діяльності, підготовлені як за окремими напрямками роботи, так і окремими підрозділами.

За звітний період проведено вивчення діяльності бібліотеки за напрямками:

- Робота НБ ХНУ в 2017 році та основні напрямки діяльності на 2018 рік.
- Аналітичний та статистичний аналізи планів роботи бібліотек ЗВО обласного методичного об'єднання на 2018 р.
- Діяльність бібліотек ЗВО Хмельницької області за 2017 р.
- Аналіз динаміки наповнення репозитарію у межах факультетів, кафедр.
- Аналіз виконання наказу №175 від 6.12.2017 року «Про заходи щодо підвищення ефективності діяльності НБ університету».
- Аналіз стану роботи відділу обслуговування
- Аналіз виконання завдань проекту «Читання книги та її популяризація в науковій бібліотеці ХНУ» із залучення до читання студентської молоді.
- Аналіз підсумків проведення Місячника першокурсника.
- Аналіз використання БД Web of Science науковцями та співробітниками ХНУ
- Аналіз підсумків акції «Подаруй бібліотеці сучасну українську книгу»

- Моніторинг використання навігатора Інтернет-ресурсів за профілем університету користувачами
- Аналіз книгозабезпеченості навчальних дисциплін за напрямками підготовки спеціалістів університету.

Загалом здійснено 18 аналізів.

Науково-методична робота

Забезпеченням організації та підвищення ефективності науково-методичної роботи підрозділів займається науково-методична рада бібліотеки, до складу якої входять адміністрація, керівники структурних підрозділів та провідні фахівці. На двох засіданнях методичної ради затверджено:

- Нові та відредаговані інструктивно-регламентуючі документи, створені бібліотекою.
- План роботи бібліотеки на 2018 рік з усіма доповненнями та додатками.
- Графік проведення занять з підвищення кваліфікації працівників НБ ХНУ на 2018 р.
- План реорганізації діяльності НБ ХНУ
- Перспективний план вилучення застарілої та зношеної літератури.
- План поетапного оновлення технічних засобів та комп'ютерної техніки бібліотеки.
- Напрямки досліджень за темами наукової роботи бібліотеки на 2018 рік.
- План заходів наукової бібліотеки щодо інформування викладачів, співробітників університету, здобувачів вищої освіти про електронні ресурси та наукометричні платформи.

Крім того, розглядалися питання про: тематику доповідей працівників на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи розвитку»; редагування БД «Книгозабезпечення»; шляхи активізації роботи бібліотеки у соціальній мережі Facebook; організацію індивідуального навчання працівників бібліотеки за програмою «Бібліоміст»; про закриття проекту «Навігатор Інтернет-ресурсів за профілем університету»; просування, популяризацію Web of Science та координацію роботи бібліотеки в даному напрямку з науковими підрозділами університету.

Регламентуюча документація

За рік розроблено, відредаговано та затверджено на засіданнях методичної ради регламентуючих документів.

Робота обласного методичного об'єднання

27-28 вересня на базі бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка проведено Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Університетські бібліотеки: історія, досвід, перспективи».

В рамках конференції відбулося засідання директорів бібліотек, на якому обговорювалися перспективи корпоративної діяльності бібліотек об'єднання та інші поточні питання.

На основі звітів про роботу бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2017 рік проведено аналіз діяльності книгозбірень та розроблено план роботи бібліотек об'єднання на 2018 рік.

Для бібліотек-членів обласного методичного об'єднання на сайті НБ ведеться сторінка «Методичне об'єднання», яка наразі складається із семи розділів.

Фахові матеріали, які наповнюють розділи, сприяють підвищенню кваліфікації працівників та їхньому творчому й професійному зростанню.

Провідним аспектом діяльності науково-методичного відділу залишається консультативна допомога бібліотекам методичного об'єднання. Впродовж року надавались консультації керівникам бібліотек ЗВО, провідним фахівцям з питань:

- характеристика та технічні параметри «УФД. Бібліотека»;
- робота з новою версією «УФД. Бібліотека»;
- робота з БД WebofScience;
- перевірка індексації наукового видання у WebofScience та Scopus для публікації власних досліджень;
- робота бібліотеки з дарчими виданнями, створення оціночної комісії;
- скорочення слів за чинними ДСТУ;
- списання періодичних видань відповідно до чинних державних нормативних документів;
- методичні рекомендації щодо наповнення інституційного репозитарію;
- проведення атестації у бібліотеці;

Бібліотекам об'єднання надсилались інформаційні листи та документи:

Робота з іншими бібліотеками

За звітний рік бібліотеку відвідали 14 делегацій представників бібліотек, навчальних закладів та інших організацій. Для них організовувались екскурсії книгозбірню, в ході яких надавались індивідуальні довідки та консультації для:

- ібіотекарів Люблінського політехнічного університету (Польща);
- Експертної комісії ЄС відповідно до програми міжнародної пілотної акредитації освітніх професійних програм у рамках виконання проекту QUAERE європейської програми ERASMUS+;
- ібіотеки Хмельницької національної академії державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького;
- ібіотеки Хмельницького політехнічного коледжу;
- мельницької обласної дитячої бібліотеки імені Т.Г. Шевченка.

Підвищення кваліфікації

В основі роботи з підвищення кваліфікації працівників бібліотеки є система безперервної інформаційно-бібліотечної освіти як цілеспрямований процес підготовки і підвищення рівня кваліфікації працівників. Актуальними у звітному році були теми: інформаційно-бібліографічна робота, поширення практик роботи з наукометричними базами даних, бібліотечне обслуговування віддалених користувачів, інноваційна діяльність тощо.

Айвазян О.Б. отримала сертифікат за участь у III Міжнародній науково-практичній конференції бібліотек ЗВО «Бібліотеки закладів вищої освіти: досвід та перспективи», який засвідчує, що вона пройшла навчальний курс з наступних предметів: «Культура академічної цілісності: роль бібліотек у науково-вимірювальних та біометричних дослідженнях в діяльності університетських бібліотек»; «Сучасні стратегії розвитку університетських бібліотек»; «Книжкова спадщина університетських бібліотек: дослідження та зберігання» (м.Одеса)

Айвазян О.О. та Мацей О.О. отримали сертифікати за участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Університетські бібліотеки: історія, досвід та перспективи розвитку» (м.Кам'янець-Подільський).

Айвазян О.Б., Мацей О.О. та Чорна Л.П. отримали сертифікати за участь у круглому столі «Бібліотека: місце традицій, простір інновацій» (м.Київ).

Всі працівники бібліотеки пройшли електронний навчальний курс, створений в рамках міжнародного проекту Бібліоміст. Працівники успішно склали тестування та

отримали сертифікати за модулями:

- Орієнтація на Клієнта
- Адвокація
- Електронні зв'язки з засобами масової інформації для сучасних бібліотек
- Основи моніторингу та оцінки діяльності публічних бібліотек
- Бібліотеки – мости до е-урядування
- Залучення фінансування з місцевих джерел (локальний фандрейзинг)

З 25 квітня по 4 липня 2018 року 16 працівників бібліотеки пройшли підвищення кваліфікації за програмою курсу «Перша домедична допомога» та отримали сертифікати Центру підвищення кваліфікації та післядипломної освіти Хмельницького національного університету.

Комплексні форми підвищення кваліфікації в бібліотеці:

1.1. В системі «Бібліотечні уроки» проведено консультації за темами:

- овий напрямок у діяльності бібліотек: бібліометрія та наукометрія;
- обота з платформою WebofScience та іншими ресурсами для наукової діяльності;
- ібліотека в соціальних мережах. Відображення статистичних показників;
- правління персоналом: стрес-менеджмент;
- Жива бібліотека» як інноваційна соціально-комунікаційна технологія міжкультурної комунікації;
- уктрейлер – сучасний засіб пропагування книги.

Під час проведення консультацій використовувалися інтерактивні форми засвоєння матеріалу, виконувалися й практичні роботи.

1.2. Інформаційні огляди необхідні для розкриття нових надходжень до книгозбірні, зокрема й з бібліотечної справи:

- Інформаційний калейдоскоп «Хіти світової літератури»;
- Огляд періодичних видань з питань вищої освіти;
- Нові національні стандарти України з бібліотечної справи;

1.3. Підвищення загальноосвітнього та культурного рівня шляхом підготовки та проведення працівниками тематичних оглядів. Проведено 3 тематичні огляди:

- Василь Стус. Розплата за талант;
- Ігор Сікорський – українець зі світовим ім'ям;
- Ярослав Мудрий: феномен князя.

За звітний рік проведено: 42 заняття у структурних підрозділах, 22 виробничі наради та двічі проведено збори колективу.

Самоосвіта:

- Відвідування Днів інформації, що проводяться в бібліотеці;
- Ознайомлення з новинками літератури, які надходять у фонд бібліотеки;
- Вивчення досвіду бібліотек, який поданий у фахових періодичних виданнях;
- Здійснення науково-методичним відділом індивідуальних 107-ми інформувань, та надання працівникам 82-х довідок з питань удосконалення технологічних бібліотечних процесів.

Впровадження комп'ютерних технологій

У звітному році загальна кількість ПК по бібліотеках ЗВО Хмельниччини становить 179, що на бменше ніж у попередньому році. Програмне забезпечення різне: бібліотека ХУУП – програма «Філін»; ХКТЕІ – пакет програм «Бібліограф»; КПНУ, ПДАТУ, ХНУ, ХГПА – «УФД. Бібліотека». Всі бібліотеки об'єднання використовують технології Wi-Fi.

Бібліотека ХГПА

Загальний комп'ютерний парк бібліотеки становить 13 ПК, усі вони мають доступ до мережі Інтернет. До послуг користувачів - 2 ксерокси, 1 сканер та 3 принтери.

НБ ХУУП

У структурі бібліотеки функціонує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Всього в бібліотеці 19 комп'ютерів, з них 8 - для роботи користувачів. Усі ПК під'єднанні до мережі Інтернет. У читальному залі користувачі мають змогу працювати з власною портативною комп'ютерною технікою, адже всі робочі місця обладнанні розетками.

Впродовж року проводилась активна робота з популяризації бібліотеки, її ресурсів та послуг в соціальній мережі Facebook.

Наявна в бібліотеці техніка використовувалась для створення ЕК книг та дисертацій, обліку фонду (програма «Філін»). На основі програми створювались щомісячні списки нових надходжень. Велась робота з формування електронної бібліотеки навчально-методичної літератури.

Продовжувалась робота зі штрихкодуювання нових надходжень та конверсії фонду.

Ведеться електронна база читачів бібліотеки.

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці 34 ПК, усі вони під'єднанні до мережі Інтернет. До послуг користувачів 30 комп'ютерів. В бібліотеці автоматизовано процес обліку книговидачі. Весь фонд підручників штрих кодований, завершено роботу з рекаталогізації фонду бібліотеки. Проведено роботу з розширення функціональних можливостей програмного продукту «Електронна бібліотека».

Бібліотека КПНУ

Загальний парк комп'ютерної техніки бібліотеки нараховує 40 комп'ютерів та 7 одиниць копіювально-розмножувальної техніки, з них: принтерів – 3, багатофункціональних пристроїв – 3 та 1 сканер.

Тривала робота з удосконалення автоматизації бібліотечних процесів. У березні 2018 р. було проведено переустановлення АБІС «УФД/Бібліотека» до нової версії 2.5.28., що сприяло удосконаленню віддаленого пошуку необхідної літератури.

Відділ інформаційних технологій та автоматизації забезпечував функціонування:

- електронного каталога
- Веб-сайту бібліотеки
- інституційного репозитарію,
- повнотекстових власних і придбаних БД
- світових джерел інформації
- тестового доступу до повнотекстової бази даних електронних документів «Polpred.com.»

- доступ до наукометричної бази «Scopus». За рік в наукометричній базі проведено 896 сесій пошуку та переглянуто 913 записів. У грудні 2018 р. університет отримав доступ до наукометричної бази Web of Science.

В бібліотеці функціонує читальний зал електронної бібліотеки, оснащений 13 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Фонд читального залу складає 797 дисків, 23000 електронних документів доступні користувачам у локальній мережі.

Інституційний репозитарій університету ElarKPNU представлено у ROAR, Open DOAR, Google Академія. В 2018 році репозитарій університету поповнився 106 працями, загальна кількість документів у ньому становить 1820 найменувань.

Впродовж року продовжувався друк та обклеювання нових надходжень літератури штрих-кодовими етикетками. За рік виготовлено 5100 етикеток.

Робота бібліотеки з питань комп'ютеризації та автоматизації велась за напрямками:

- Організація, технічна та програмна підтримка, інформаційне наповнення сторінок веб-сайту бібліотеки, забезпечення роботи електронної пошти, виходу в Інтернет.
- Підтримка функціонування групи у мережі Facebook.
- Комп'ютерний набір та редагування видань, що готуються працівниками бібліотеки до друку.
- Поповнення бази даних «Інформаційні ресурси», яка розміщена на веб-сайті бібліотеки.
- Створення красназничого рубрикатора.
- Наповнення БД:
  - «Електронний каталог»
  - «Читачі»
  - «Періодичні видання»
  - «Нові надходження»
  - «Книгозабезпечення навчального процесу»
  - «Рідкісні та цінні видання»
  - «Праці викладачів університету»
  - «Творчий доробок наукової бібліотеки»
  - «Випускні кваліфікаційні роботи»
  - «Статті періодичних видань»
  - «Статті наукових збірників»
  - «Дисертації»
  - «Автореферати дисертацій»
  - «Репозитарій»
- Реєстрація нових надходжень в ЕК.
- Наповнення Зведеного ЕК бібліотек ЗВО Хмельницької області.
- Наповнення Зведеного електронного красназничого каталогу бібліотеки.

НБ ЦДАТУ

Створено відділ інформаційних технологій, консультування та комп'ютерного забезпечення. Основні напрями відділу у 2018 році:

- підтримка та супроводження сайтів університету з метою інформування загалу та фахівців бібліотечної галузі про діяльність бібліотеки засобами мережі Інтернет;
- створення, разом з іншими структурними підрозділами бібліотеки, електронних інформаційних ресурсів та забезпечення доступу до них реальним та потенційним користувачам;

- консультативна і практична допомога з питань використання нових інформаційних технологій;
- впровадження нових методів вирішення задач бібліотеки шляхом широкого залучення робітників інших відділів до роботи із засобами автоматизації;
- комплектування фонду репозитарію університету за рахунок сканування й обробки друкованих видань, обробки електронних матеріалів університету і матеріалів з мережі Інтернет.

Проведено роботу з репозитарієм:

- вивчено основні принципи роботи інституційного репозитарію;
- розроблено стратегію розвитку репозитарію;
- розроблено дизайн та структуризовано фонди;
- зібрано цифрові копії матеріалів конференцій, періодичних видань університету, авторефератів, дисертацій та окремих наукових робіт працівників та студентів університету;
- архівація матеріалів в репозитарії (за період з квітня по грудень 2018 року заархівовано 4717 тез конференцій, статей, монографій та інших наукових робіт) (<http://188.190.33.56:7980/jspui/>).

Робота з періодичними виданнями університету:

- Створено та запущено сайти журналів на базі загальнодержавної технологічної платформи «Наукова періодика України», зокрема «Подільський вісник: Сільське господарство, Техніка, Економіка» (<http://pb.pdatu.edu.ua/>), «Економічний дискурс» (<http://ed.pdatu.edu.ua/>), «Професійно-прикладні дидактики» (<http://pad.pdatu.edu.ua/>);
- архівація минулих випусків журналів (за період з квітня по грудень 2018 року заархівовано 1731 стаття);
- підготовлено та відправлено поточних випусків журналів до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського;
- підготовлено та завантажено поточних випусків журналів до наукометричної бази «IndexCopernicus».
- оформлено наукові матеріали згідно з вимогами основних наукометричних баз світу.

Здійснювалася перевірка студентських наукових робіт на плагіат за допомогою програмного забезпечення Unicheck згідно навчального плану.

Студенти університету активно користувались доступом до мережі Інтернет через 16 ПК, які знаходяться в читальних залах наукової бібліотеки.

Приділялась велика увага консультуванню студентів щодо роботи з комп'ютерами.

Негативно позначається на роботі бібліотеки те, що впродовж останніх років не виділяються кошти для удосконалення технологічного забезпечення, розробки засобів використання веб-технологій, впровадження новітніх інформаційних технологій. На разі бібліотека не має спеціального програмного забезпечення та власного веб-сайту. З копіювально-розмножувальної техніки у бібліотеці є лише 1 принтер.

Власними силами здійснювалася технічна підтримка і поточний ремонт комп'ютерів.

НБ ХНУ

- **Адміністрування Web-сайту бібліотеки:**
- здійснювалося редагування та доповнення розділів навігатора Інтернет-ресурсів за профілем університету. Всього на сайті розміщено 47 розділів навігатора Інтернет-ресурсів;
- додано 9 нових розділів до електронного ресурсу «Доктори наук, професори Хмельницького національного університету»;

- постійно адмініструвалися, поповнювалися, редагувалися та оновлювалися БД, сторінки й розділи Web-сайту.
- розпочато роботу зі створення нового сайту бібліотеки та наповненню його інформацією.
- **Програмне забезпечення**
- 2.1. Адміністрування АБІС та баз даних:
  - SQL Server 2005+ БД УФД/Бібліотека; створювалися резервні копії бази УФД/Бібліотека;
  - Windows 2000 і Windows 2003 сервери, Linux-сервер, Web-сайт бібліотеки;
  - 17 комп'ютерів для студентів та 35 автоматизованих робочих місць для бібліотекарів;
  - баз даних:
    - «Електронний каталог»;
    - «Бібліотечний фонд»;
    - «Читачі»;
    - «МБА»;
    - «Віртуальна довідка»;
    - «Регламентуючі документи»;
    - «Електронна бібліотека ХНУ»;
    - «Рішення методичних рад»;
    - «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області»;
    - «Інституційний репозитарій Хмельницького національного університету»;
    - «Науковці Хмельниччини»;
    - автоматизованої інформаційної системи «Леонорм-інформ - Електронний каталог бібліографічних описів національних та міждержавних стандартів України»
  - програм:
    - «Реєстраційна картка користувача»;
    - «Управління персоналом»;
    - «Облік довідково-бібліографічного обслуговування»;
    - «Книгозабезпеченість навчального процесу»;
    - «Поточна статистика»;
    - «Облік додаткових послуг»;
    - «Переоблік фонду бібліотеки ХНУ»;
    - «Електронна бібліотека ХНУ»;
    - «Статистика використання репозитарію».
- 2.2. Використання наявних програмних та технічних засобів:
  - зняття статистичних показників роботи бібліотеки (щомісяця);
  - збір статистичних даних про відвідування сторінки бібліотеки в соціальній мережі Facebook та популярності постів книгозбірні;
  - здійснено:
    - оформлення 66-ти назв розгорнутих книжкових виставок, тематичних полиць та 23 оголошень про проведення просвітницьких заходів;
    - перевірку 165-ти документів в програмі «Антиплагіат»;
    - створено програмний модуль «Автореферати дисертацій, захищених в Хмельницькому національному університеті» з можливістю пошуку по прізвищу і року захисту дисертації з веб-браузера;

- конвертовано дані формату xlsв таблиці sql для подальшого їх вливання в таблиці тематичного каталогу cards, ref_cardБД Library. Після вливання, проведений загальний контроль БД Library;
- з метою визначення книгозабезпеченості дисциплін, влиті дані з таблиці cardsБД Library в таблицю data_buchzabez БД libibv;
- скореговано пошуковий модуль для БД «Науковці Хмельниччини», додано пошуковий апарат «за галузями знань»;
- розпочато корегування модуля по вводу даних в ЕБ для забезпечення можливості вилучення записів з БД, додано нове поле «рік видання» розпочата робота з розробки програмного модуля по вилученню записів з БД «Електронна бібліотека»;
- в електронному каталозі розділений вид документа «Автореферати, дисертації» на 2 окремі види документів «Автореферат», «Дисертація».

2.3. Матеріально-технічна база бібліотеки:

Проведено:

- технічне обслуговування наявної комп'ютерної та копіювальної техніки, касових апаратів;
  - поточний ремонт технічних засобів;
  - технічну підтримку усіх інформаційних та просвітницьких заходів бібліотеки, а також занять з підвищення кваліфікації;
  - технічну підтримку перегляду вебінарів;
  - обробка відео файлів, аудіофайлів та створення двох бук трейлерів;
  - виготовлення читацьких карток (ламінування, штрих-коди) студентам I курсу, стороннім користувачам, іншим категоріям користувачів - всього 700 шт.;
  - виготовлення штрих-кодів для документів - 4000 та для читацьких карток — 700;
  - виготовлення копій документів для користувачів та внутрішніх потреб бібліотеки;
  - інвентаризацію всіх технічних засобів бібліотеки;
  - списання: 2 комп'ютерів; 7 системних блоків; 5 моніторів; 10 комп'ютерних мишок; 4 блоків безперебійного живлення Back-UPS 300MI; 5 принтерів EpsonLX 350; 2 принтерів LEXMARK; 1 ламінатора Powerphoto; 13 сканерів штрихкодів.
- В 2018 році придбано 2 нових компютери.

Господарська робота

Господарська робота спрямовувалась на поліпшення умов праці користувачів та працівників бібліотек. Впродовж року у книгозбірнях об'єднання проводились косметичні ремонти, підтримувалися в належному стані приміщення, меблі, техніка. Систематично проводились виробничі наради, у тому числі з господарських питань.

Бібліотека КПНУ

Підрозділи бібліотеки були вчасно забезпечені бібліотечною технікою (формуляри читача, щоденники роботи, каталожні картки, поличні та каталожні роздільники тощо).

У читальному залі педагогічного факультету здійснено косметичний ремонт.

У центральному абонементі розпочато заміну зношених ламп освітлення у книгосховищі.

Відповідно до «Положення про огляд готовності підрозділів бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка до навчального року» затвердженого ректором 24 грудня 2015 року здійснюється огляд підрозділів за критеріями оцінки. За результатами огляду кращі підрозділи відзначили грамотами.